

Leto: XXIV./2
poletje 2022

Šentrupert

Glasilo Občine Šentrupert

Glasilo izhaja štirikrat letno
Za občane Občine Šentrupert brezplačno

Občinska priznanja 2022: Peti častni občan je Anton Rugelj	3
Živahna pomlad v vrtcu	20
Sveti Duh na Vihru: »Duh modrosti in zaupanja v ljudi in prihodnost«	27

Županov uvodnik

Spoštovane občanke,
cenjeni občani,

čestitke ob 15. občinskem prazniku!

Drugega junija smo praznovali 15. praznik Občine Šentrupert. Na ta dan sem nagovoril občinstvo:

»2. junij kot praznik Občine Šentrupert danes praznujemo že 15. in ob tej priložnosti bomo tudi nocoj v družbi izjemnega Slovenskega okteta podelili občinska priznanja.

Občina tako letos vstopa v mladostna življenjska leta, hkrati pa se zaključuje mandatno obdobje, v katerem mi je bilo zaupano opravljanje županske funkcije.

Leto 2019 je bilo prelomno. Za saniranje javnih financ in zagon razvoja občine smo se združevali; poiskali smo vrednote naših prednikov, da prednostno delamo za skupno dobro, za dobro vseh, ki tukaj živimo. Občinska uprava sproti poroča o vseh aktualnih projektih in naložbah, pa tudi o načrtovanih in tistih, ki jih zaradi različnih razlogov ne moremo izpeljati.

Danes so tako postavljeni novi temelji za pogon razvoja občine. Vse večji promet z nepremičninami, plačani komunalni prispevki, in širjenje podjetij, ki zaposlujejo več ljudi, so kazalci dobrega razvoja našega kraja.

Mogoče vas tokrat zadnjič nagovarjam kot župan, zato se na kratko oziram na zadnja tri leta in pol in izpostavljam le najpomembnejše naložbe:

- Sanirali smo finančno stanje občine in znižali zadolževanje iz 7,2 milijona evrov na dva milijona.
- Ustavili smo oškodovanje Občine.
- Sestavili smo strokovno in motivirano občinsko upravo, v kateri se je zamenjalo sedem od devetih zaposlenih.
- Sedež Občine smo preselili v lastne prostore na naslov Šentrupert 5 in zapustili neprimerne prostore, ki smo jih imeli v najemu.
- Uspešno smo odpravili pomanjkljivosti, ki jih je ugotovilo Računsko sodišče RS v revizijskem poročilu o poslovanju občine v letu 2016, in pridobili pozitivno mnenje najvišjega nadzornega organa v Sloveniji.
- Na cestnem področju smo skupaj z državo rekonstruirali zadnji odsek državne ceste do središča Šentruperta in poskrbeli za vso potrebno infrastrukturo pod in ob njej.
- Rekonstruirali smo tudi dober kilometer lokalne ceste od razcepa Rovnice do peskokopa na Okrogu skupaj z asfaltiranjem odcepa Rovnice v kraju starega plazu in obnovili 620 metrov lokalne ceste med odcepoma za Gorenje in Dolenje Jesenice.
- Komunalno smo opremili obrtno poslovno cono Šentrupert, za kar smo porabili dober milijon evrov. To je bila v tem mandatu najvišja naložba. V drugi fazi se bo cesta od poslovne cone nadaljevala do križišča pred vasjo Vrh in predvidevamo tudi ob potoku Bistrica proti Kamnju.
- Sanirali smo vodohrane Zaloka, Ovčak in Vrh in zamenjali precej nedelujočih hidrantov. Za novo vrtino v Kamnju čakamo na soglasje direkcije za vode in predvidevamo, da ga dobimo letos.
- Podelili smo koncesijo za tri leta novemu koncesionarju za letno vzdrževanje cest in zimsko službo.
- Kupili smo poslovne prostore nekdanje podružnice Pošte Slovenije in jih prilagodili za izvajanje zdravstvene dejavnosti. Podelili smo koncesijo za 15 let novemu koncesionarju za javno službo na področju splošne in družinske medicine in od maja imamo prvič v občinski zgodovini zdravstveno ambulanto v Šentrupertu.
- Aprila lani smo zaključili postopek prvih sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta, v postopku so že pete, ki med drugim vključujejo potrebe po ureditvi cestnih povezav.
- Plačali smo preplastitev šolskih športnih igrišč.
- Kupili smo zemljišča, na katerih stoji muzej Dežela kozolcev, in reorganizirali muzej pod obliko javnega zavoda, ki posluje pozitivno in nima nobenih zapadlih obveznosti. Zavod je bistveno povečal pritok obiskovalcev ter uredil prostor pred muzejem za parkiranje in za izvedbo različnih prireditev. Preko zavoda Dežela kozolcev je organizirana pogodbeni pošta, občina in zavod pa sta bila uspešna tudi pri razpisih za nepovratna sredstva.
- Odstranili smo navlako in opremo iz Barbove graščine ter sanirali zamakanje vode na podstrešju in v kleti, zamenjali okna, obnovili dvojne sanitarije, uredili osnovne elektroinštalacije ...

- Pripravili smo dokumentacijo za obnovo kulturnega doma in Barbove graščine in upamo na državno sofinanciranje teh dveh objektov.
- Začeli smo s temeljnimi aktivnostmi za izgradnjo Centra za integrirano dolgotrajno oskrbo za starejše občane in želim si, da bi bil projekt čim prej uresničen.

Veliko časa, energije in denarja nam sicer vzamejo tudi dolgotrajni sodni postopki, ki ogrožajo občinsko poslovanje. Trudimo se za zmago občine, še posebno glede nepremičnin na Puščavi, trd oreh je tudi prikrito financiranje za t. i. medgeneracijski center, zavzemamo se za zaščito pomembnega vodnega vira pod peskokopom v Zabukovju. Na drugi strani so močni zasebni interesi, državna birokracija in še kaj.

A Občina tudi zaradi dobrih projektov, ki bodo izboljšali infrastrukturo in poskrbeli za ustrezne pogoje tudi za razvoj kulturnih, športnih in drugih priložnostnih dejavnosti, pridobiva prepoznavnost nazaj.

Tudi v prihodnje moramo ob strani pustiti vse, kar nas deli ali oddaljuje, skupni cilji morajo imeti prednost pred zasebnimi, in tako bomo dosegli visoko raven razvoja, na kar bomo

vsi ponosni in s čimer bomo zelo zadovoljni. Upam, da si bo vsak, ki bo nadaljeval z vodenjem občine od jeseni, prizadeval za to.

Za konec iskrena hvala vsem občankam in občanom, ki ste do tega trenutka kadar koli in kakor koli prispevali v dobrobit občine, še posebno tistim, ki so jim že bila ali pa jim bodo danes podeljena priznanja. Zaradi vas je naša občina boljša. Hvala vam!

Hvala tudi sodelavcem občinske uprave, s katerimi strokovno in usklajeno delamo, kar nam omogoča uspešno doseganje zastavljenih ciljev. Kakor večkrat reče direktorica občinske uprave: dobro nam gre!»

V poletni številki glasila Šentrupert boste prebrali še veliko zanimivega, med drugim dr. Jože Uhan piše o cerkvi na Vihru, ki jo je blagoslovil novomeški škof, vrnilo so se tradicionalne prireditve, zanimivo šolsko leto pa je tudi za otroke iz vrtca ... Prihaja poletje, šolsko leto se zaključuje, počitnice in dopust bodo dobra priložnost, da v senci v toplih in sončnih dnevih preberemo vse, kar nam prinaša ta številka glasila.

Andrej Martin KOSTELEČ

Beseda urednice

Spoštovane in spoštovani,

najprej iskrene čestitke ob 15. prazniku občine, ki s seboj prinaša pestro paleto dogodkov za vse generacije in različne okuse. Nekaj utrinkov smo strnili že v tej številki glasila, več jih bo v jesenski, ko bodo prireditve le še prijeten spomin. Ob tem iskrene čestitke vsem prejemnikom priznanj, ki so ali še vedno s svojim delom pomembno sooblikujejo življenje v občini.

V tokratni številki boste med drugim ponovno začutili tudi živahen utrip iz vrtca, pestro je bilo tudi v društvih. Spet obja-

vljamo tudi povabilo prostovoljnemu šoferju, da bi tudi v Šentrupertu zaživel Prostofer.

Poletje je tu in z njim priložnosti, da se odmaknemo od vsakodnevnih opravkov in si odpočijemo ter nabereemo moči za jesenske izzive. Vzemite si čas zase, za dobro knjigo, koncert v živo ali klepet s prijatelji. To so drobni, a pomembni koščki našega življenja, zaradi katerih nosimo na obrazu nasmeh in v srcu zadovoljstvo.

urednica Petra Krnc Laznik

Občinska priznanja 2022

Občina Šentrupert praznuje svoj praznik 2. junija, v spomin na dan, ko je bila leta 1497 dokončana gotska lepota, cerkev sv. Ruperta.

Tudi letos so bila na osrednji slovesnosti ob občinskem prazniku podeljena priznanja. Peti častni občan je postal Anton Rugelj, priznanje je prejel Viktor Uhan, listini pa RD Šentrupert in podjetje Tims Lovše d.o.o.

Častni občan: Anton Rugelj

Anton Rugelj se je rodil 7. decembra 1953. V družbeno življenje se je aktivno vključil leta 1975, in sicer prek združenjske organizacije, v kateri je bil zaposlen.

Svoje znanje in želje za razvoj kraja, iz katerega prihaja, je skušal udeležiti kot član izvršnega sveta nekdanje sku-

pne Občine Trebnje, kjer je bil zadolžen za kmetijstvo. V domači krajevni skupnosti pa je bil dva mandata član sveta, ki je podpiral smotrne načrte vodstva in jih pomagal uresničevati. Posebej se je zavzemal za predstavitev predvidene trase 400-kilovatnega daljnovoda izven naselja Šentrupert ter za zagotavljanje kakovostne in trajne oskrbe s pitno vodo. ➤

Peti častni občan Anton Rugelj je ob tem povedal: »Kdo ne bi bil vesel takega priznanja? To je najvišje priznanje v občini za neko delo, za družbeno koristno delo. Jaz ga nisem pričakoval.«

Izgradnja in dograditev vodovodov so bili tudi najpomembnejši projekti takrat še Krajevne skupnosti Šentrupert, ko je svetu predsedoval ravno Anton.

Kot dolgoletni član sveta krajevne skupnosti in nekdanji član izvršnega sveta občine je dobro poznal način sofinanciranja prepotrebni posodobitev infrastrukture. Edini stalni vir denarja je bil krajevni samoprispevek, s katerim so počasi in sistematično reševale največje težave in pomanjkljivosti v kraju. Bil je zadnji predsednik sveta krajevne skupnosti. Ob nenehni podpori prizadevanjem za ustanovitev samostojne občine je s pomočjo složnega in v razvoj usmerjenega sveta kljub skromnim finančnim sredstvom uspešno dogradil vodovod iz Ne-

bes za oskrbo Drage in dovod vode v Kamnju za potrebe Šentruperta in Vrha, takrat so izgradili tudi vodovode za naselja Vrhe, Mali Cirknik, od Nebes proti Vihru, Selam in Zagradu, zaključili so z gradnjo ceste iz doline proti Kostanjevici in asfaltirali najbolj kritične odseke cest, za ohranjanje kulturne dediščine pa so poskrbeli z obnovo graščine na Veseli Gori.

Anton se je vedno obnašal kot dober gospodar. Zavedal se je, da je za življenje v skupnosti najpomembnejše zadovoljstvo krajanov, zato jim je vedno znal prisluhniti in po svojih močeh pomagati. Njegovo razumevanje za razgibano društveno življenje je prineslo podpor številnim projektom in prireditvam, tako je Šentrupert gostil koncerte v sklopu Imago Sloveniae, ob 90-letnici prvega natisa pa ponatisnil temeljno delo šentruperske zgodovine Zgodovina župnije Šent. Rupert na Dolenjskem, ki jo je napisal profesor Ivan Steklasa.

Kot občinski svetnik v novoustanovljeni občini je podpiral razvojno naravnane projekte, v razpravah je vedno pozorno prisluhnil in nikogar izključeval, tako je še danes, ko se v tretjem življenjskem obdobju po svojih močeh vključuje v aktivnosti občine, ki prinašajo boljši jutri, do izraza pa prideta njegova prizadevnost in skromnost.

Anton Rugelj je prejel naziv častni občan Občine Šentrupert za skoraj polstoletno aktivno delovanje v lokalni skupnosti, še posebej za delovanje v Krajevni skupnosti Šentrupert, kjer je kot zadnji predsednik poskrbel za ureditev vodooskrbe v šestih naseljih, hkrati pa intenzivno sodeloval v prizadevanjih

Viktor Uhan je o prejemu priznanja povedal: »Običajno se ob takih priznanjih prejemnik zahvali, da je to nova obveza za nadaljnje delo. Tega jaz pri mojih letih in mojem zdravstvenem stanju ne morem obljubit. Ampak sigurno pa lahko obljubim: bo še kakšna prilika za kakšno dobro delo ali za kakšno dobro druženje.«

za ustanovitev samostojne občine. Vseskozi je podpiral razgibano društveno življenje in kulturne prireditve ter užival ugled med občani in širše, s tem pa povečeval tudi prepoznavnost Šentruperta.

Priznanje Občine Šentrupert v letu 2022: Viktor Uhan

Viktor Uhan se je rodil 15. aprila 1942. Po upokojitvi se je iz Kranja preselil v rodni Šentrupert, natančneje na Hom, ki je njegov dom še danes, četudi velik del leta z ženo raziskujeta Slovenijo in tujino z avtomodom. Nje-

gove ideje, trezen pristop in bogate izkušnje so pomembno zaznamovale utrip v kraju.

Po selitvi v Šentrupert se je kot prostovoljec in aktiven krvodajalec pridružil tukajšnji organizaciji Rdečega križa. Organiziral in vodil je izlete, bil idejni vodja pohoda v spomin na Frelihovo mamo Justi od Lukovka do Šentruperta, vsako leto je obiskoval starejše občane v občini in po domovih starejših občanov, čas si je vzel tudi za varovanje Varstveno-delovnega centra Trebnje. Za svoje humanitarno delo in požrtvovalnost je leta 2008 prejel diplomu Rdečega križa Slovenije.

Tesno je povezan tudi s Planinskim društvom Polet Šentrupert. Kot aktiven gorski vodnik z mednarodno licenco in gorski reševalec je s svojimi gornjskimi in planinskimi izkušnjami pomagal pri ustanavljanju društva, prvih korakih in organizaciji aktivnosti. Do konca leta 2010 je bil načelnik vodniško-izletniškega odseka. Lunohodi v Nebesa, ki so se na njegovo pobudo začeli z ustanovitvijo nove občine, so dobro sprejeti – prihodnje leto bo že dvestoti. Njegovo enciklopedično znanje in skrben arhiv so neprecenljiva dragocenost.

Viktor Uhan je prejel priznanje Občine Šentrupert za dolgoletno nesebično delo v organizaciji Rdeči križ Slovenije in za deljenje znanja ter angažiranost pri vzpostavljanju in razvoju Planinskega društva Polet Šentrupert.

Župan je letos podelil dve listini

Listina Občine Šentrupert v letu 2022: Rekreatijsko društvo Šentrupert. Priznanje je prevzel Denis Sitar.

Ljubitelji košarke, ki jih povezuje želja po gibanju, rekreaciji in druženju ter ljubezen do športa, so marca 2012 ustanovili Rekreatijsko društvo Šentrupert.

Da lahko nemoteno sledijo ciljem, imajo dvakrat tedensko v najemu telovadne prostore v Osnovni šoli dr. Pavla Lunačka Šentrupert. Od ustanovitve so nakupili tekmovalne drese in se udeležili tekmoval v Trebnjem, Žužemberku, Novem mestu in Sevnici.

V toplejšem delu leta košarkarsko žogo zamenjajo za kolo. Lani so tretje leto zapored organizirali dogodek

Denis Sitar je ob tem povedal: »Pomeni nam, da smo nekaj dobrega naredili za kraj. Pomeni spodbudo za naprej, da bomo še bolj povezali ljudi, jih navdahnili za rekreacijo. Predvsem to.«

RD Bajkam Šentrupert, ko so z gorskimi kolesi kolesarili po krožni poti obronkih in gozdnih poteh od Dežele kozolcev, preko Šentruperta in Vesele Gore na Okroga do Drage in nazaj skozi Šentrupert proti Prelesju, Velikemu Cirkniku in do Nebes, čemur je sledil spust proti začetni točki. Z dogodkom so združili kolesarjenje in spoznavanje naravnih lepot in razgledov v občini. Tudi v prihodnje bodo vse njihove aktivnosti usmerjene v povezovanje čim večjega števila ljudi v različnih rekreacijskih vsebinah.

Listino Občine Šentrupert je prejelo Rekreatijsko društvo Šentrupert ob 10. obletnici aktivnega delovanja in spodbujanja rekreacije v vseh življenjskih obdobjih, še posebej med mladino in delovno aktivnimi občani.

Listina Občine Šentrupert v letu 2022: podjetje TIMS LOVŠE d.o.o. Priznanje je prevzel Robert Lovše.

Podjetje TIMS LOVŠE d.o.o. sta pred 15 leti ustanovila Robert in Petra Lovše, ki se s ponosom spominjata začetkov in prehojene poti. Medsebojna podpora in pomoč staršev ter sinov imajo pomembno vlogo. Nekaj let sta bila sama za vse, danes je v družinskem podjetju zaposlenih 16 ljudi, ki pomembno vplivajo na uspešnost, strokovnost in trajnostni razvoj podjetja.

Robert Lovše je ob tem povedal: »Podeljena nagrada našemu podjetju veliko pomeni. Do sedaj smo mislili, da je samo naša družina ponosna na naše podjetje, zdaj pa vidimo, da so tudi druge občani in občanke. Pomeni, da dobro delamo. Zgleda, da se bomo morali še truditi naprej.«

Leta 2015 je podjetje zgradilo betonarno in dalo testirati lastno tehnologijo za čistilne naprave. Biološkim čistilnim napravam in zbiralnikom za deževnico so leta 2018 dodali še lasten produkt, betonske mini kleti. Lani je občina asfaltirala cesto do obrtne cone, letos so v podjetju dokončali pisarniške prostore pri proizvodni hali in na streho namestili sončno elektrarno.

Vodilo podjetja je zavezanost tradiciji kakovostnih izdelkov, ki temelji na tehnološkemu razvoju v harmoniji z ohranjanjem okolja, družbeno odgovornostjo, razvojem zaposlenih in dobrim sodelovanjem s strankami.

Listino Občine Šentrupert je prejelo podjetje TIMS LOVŠE proizvodno in trgovsko podjetje d.o.o. ob 15-letnici delovanja za inovacije in razvoj lastnih izdelkov na področju sistemov za biološko čiščenje vode, zbiranja in shranjevanja deževnice, ponikovalnic, betonskih cevi in jaškov.

Prireditve ob 15. prazniku Občine Šentrupert je obogatila pesem vodilnega moškega vokalnega ansambla v Sloveniji – z izbrano slovensko pesmijo je obiskovalce pobožal odlični Slovenski oktet.

P. K. L.
fotografije: PEP

Realizacija poslovanja Občine Šentrupert v obdobju januar - april 2022

BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV	Realizacija 2021	Realizacija 2022	Razlika	Plan 2022
SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74)	1.292.591,36	979.684,36	-312.907,00	5.555.763,84
TEKOČI PRIHODKI (70+71)	781.479,52	872.724,36	91.244,84	2.785.392,00
70 DAVČNI PRIHODKI	736.194,04	768.051,31	31.857,27	2.599.092,00
700 Davki na dohodek in dobiček	681.343,00	699.652,00	18.309,00	2.140.112,00
703 Davki na premoženje	32.713,37	45.785,29	13.071,92	370.580,00
704 Domači davki na blago in storitve	34.520,78	23.873,94	-10.646,84	88.400,00
706 Drugi davki in prispevki	-12.383,11	-1.259,92	11.123,19	
71 NEDAVČNI PRIHODKI	45.285,48	104.673,05	59.387,57	186.300,00
710 Udeležba na dobičku in dohodki od premoženja	19.458,49	51.308,58	31.850,09	61.800,00
711 Takse in pristojbine	4.236,86	4.740,10	503,24	8.000,00
712 Globe in druge denarne kazni	3.610,00	2.022,37	-1.587,63	11.200,00
713 Prihodki od prodaje blaga in storitev	150,00	12.767,29	12.617,29	300,00
714 Drugi nedavčni prihodki	17.830,13	33.834,71	16.004,58	105.000,00
72 KAPITALSKI PRIHODKI	39.608,37	-	-39.608,37	12.000,00
720 Prihodki od prodaje osnovnih sredstev	39.608,37	-	-39.608,37	12.000,00
73 Prejete donacije	-	-	-	1.000,00
730 Prejete donacije iz domačih virov	-	-	-	1.000,00
74 TRANSFERNI PRIHODKI	471.503,47	106.960,00	-364.543,47	2.757.371,00
740 Transferni prihodki iz drugih javnofinančnih institucij	175.772,95	106.960,00	-68.812,95	2.757.371,00
741 Prejeta sredstva iz sredstev evropske unije in iz drugih držav	295.730,52	-	-295.730,52	
II. SKUPAJ ODHODKI (40+41+42+43)	1.254.270,16	812.709,79	-441.560,37	5.550.763,84
40 TEKOČI ODHODKI	314.403,94	329.091,08	14.687,14	1.407.702,00
400 Plače in drugi izdatki zaposlenim	109.061,13	80.532,09	-28.529,04	256.450,00
401 Prispevki delodajalcev za socialno varnost	15.326,40	13.505,30	-1.821,10	47.730,00
402 Izdatki za blago in storitve	186.780,46	232.315,28	45.534,82	1.025.522,00
403 Plačila domačih obresti	2.735,95	2.738,41	2,46	38.000,00
409 Rezerve	500,00	-	-500,00	40.000,00
41 TEKOČI TRANSFERI	244.754,68	264.181,40	19.426,72	997.122,38
410 Subvencije	-	-	-	23.000,00
411 Transferi posameznikom in gospodinjstvom	173.586,04	192.499,57	18.913,53	641.432,38
412 Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	2.392,60	1.961,94	-430,66	38.000,00
413 Drugi tekoči domači transferi	68.776,04	69.719,89	943,85	294.690,00
42 INVESTICIJSKI ODHODKI	684.255,46	207.406,46	-476.849,00	3.109.219,00
420 Nakup in gradnja osnovnih sredstev	684.255,46	207.406,46	-476.849,00	3.109.219,46
43 INVESTICIJSKI TRANSFERI	10.856,08	12.030,85	1.174,77	36.720,00
431 Investicijski transferi pravnim in fizičnim osebam, ki niso proračunski uporabniki	10.856,08	3.810,85	-7.045,23	20.000,00
432 Investicijski transferi proračunskim uporabnikom	-	8.220,00	8.220,00	16.720,00
PRORAČUNSKI PRESEŽEK (I.-II.) ali (PRORAČUNSKI PRIMANJLJAJ)	38.321,20	166.974,57	128.653,37	5.000,00
DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV (440+441+443)	-	-	-	-
44 DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV	-	-	-	-
440 Dana posojila	-	-	-	-
441 Povečanje kapitalskih deležev in finančnih naložb	-	-	-	-
442 Poraba sredstev kupnin iz naslova privatizacije	-	-	-	-
443 Povečanje namenskega premoženja v javnih skladih in drugih osebah javnega prava	-	-	-	-
VI. PREJETA MINUS DANA POSOJILA IN SPREMEMBE KAPITALSKIH DELEŽEV (IV.-V.)	-	-	-	-
RAČUN FINANCIRANJA				
VII. ZADOLŽEVANJE (500)	293.955,27	-	-293.955,27	-
50 ZADOLŽEVANJE	293.955,27	-	-293.955,27	-
500 Domače zadolževanje	293.955,27	-	-293.955,27	-
VIII. ODPLAČILA DOLGA (550)	332.397,97	41.926,07	-290.471,90	107.174,74
55 ODPLAČILA DOLGA	332.397,97	41.926,07	-290.471,90	107.174,74
550 Odplačila domačega dolga	332.397,97	41.926,07	-290.471,90	107.174,74
IX. POVEČANJE (ZMANJŠANJE) SREDSTEV NA RAČUNIH (I.+IV.+VII.-II.-V.-VIII.)	-121,50	125.048,50	125.170,00	-102.174,74
X. NETO ZADOLŽEVANJE (VII.-VIII.)	38.442,70	41.926,07	3.483,37	107.174,74

Vir: AJPES

Finančno poslovanje v prvih štirih mesecih leta 2022

Proračun za leto 2022 je bil sprejet šele 16. marca 2022, tako da smo s tem datumom prešli na redno poslovanje na podlagi sprejetega in objavljenega proračuna, v začetku leta pa smo imeli začasno financiranje.

Realizacija poslovanja je bila v prvem štirimesečnem obdobju pozitivna, saj smo dosegli presežek prihodkov nad odhodki v višini 166.974,57 €. V tem obdobju je Občina odplačala za 41.926,07 € obveznosti iz preteklosti, tako da so se sredstva na bančnem računu pri UJP povečala za 125.048,50 €, kar pomeni, da se nadaljuje stabilna likvidnost.

V prvih štirih mesecih leta je bilo 979.684,36 € prihodkov. V primerjavi z

enakim obdobjem lani so prihodki bistveno nižji, ker smo lani v tem obdobju črpali državna in evropska sredstva za komunalno opremljanje v obrtno-podjetniški coni. Lani smo v tem obdobju prodali tudi štiri stanovanja v gradu, kar je dodalo 39.608,37 € v občinsko blagajno. Pri večini ostalih rubrik so se v tekočem letu prihodki povečali.

Odhodki v prvih štirih mesecih leta so bili 812.709,79 €. V primerjavi z enakim obdobjem lani so bili bistveno nižji, ker smo v tem obdobju lani vlagali v komunalno opremljanje obrtne cone. Pri plačah in drugih izdatkih za zaposlene smo v tem obdobju privarčevali pri izdatkih za blago in storitve, smo pa presegli lanske odlive.

V prvih štirih mesecih smo investicijski denar večinoma namenili za zdravstveno ambulantno, in sicer približno 200.000 €. Drugih pomembnih naložb ni bilo, poleti pa so predvidene naložbe v javno infrastrukturo.

Na koncu tega poslovnega obdobja je prenehala z delom računovodkinja Božena Ojcinger, ki se je upokojila. Računovodsko področje po novem vodi Roque Miklič. Obema želimo vsi člani občinske uprave veliko zadovoljstva in uspeha na novem položaju.

Andrej Martin Kostelec

O delu občinskega sveta

Rožnik, mesec junij, je vedno nekaj posebnega. Predvsem je poln obveznosti, hkrati pa nas priganja k oddihu in zasluženim počitnicam. Tudi Občinska uprava Občine Šentrupert ima kot vedno polne roke dela. Od marca, ko smo nazadnje pisali v glasilo, je bilo kar nekaj aktivnosti, o večini njih pa je odločal tudi občinski svet na svojih rednih in dopisnih sejah.

Aprila je občinski svet obravnaval letna poročila javnih zavodov, katerih soustanovitelj je, in se tako seznanil z njihovim poslovanjem v preteklem letu. Imenoval je tudi predstavnico Občine Šentrupert v svet Javnega zavoda Knjižnica Pavla Golie Trebnje, Jernejo Kovaljev, in predstavnico Občine Šentrupert v svetu javnega zavoda CIK Trebnje, Marijo Medved.

Sprejel je tudi letna programa športa in kulture v občini Šentrupert, ki sta podlaga za prihajajoče občinske razpise na področju športa in kulture. Občinski svet se je seznanil z izhodišči Občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN) za gradnjo Centra za integrirano dolgotrajno oskrbo (CIDO), pa tudi z dokumentoma identifikacije investicijskega projekta za zdravstveno ambulantno in kulturni dom, ki sta bila sicer priloga prijav

na razpisa za pridobitev nepovratnih sredstev za posamezno investicijo. Občinski svet pa je sprejel tudi Izvedbeni načrt za investicijsko vzdrževanje in vzdrževalna dela v javno korist na občinskem cestnem področju v občini Šentrupert v letu 2022.

Maja je občinski svet zasedal dvakrat. V začetku je bila najpomembnejša točka obravnave sprejem Dokumenta identifikacije investicijskega projekta »Obnova in revitalizacija Barbove graščine na Veseli Gori«, s katerim se je Občina prijavila na razpis ministrstva za kulturo. Na drugi majski seji pa se je občinski svet seznanil z letnim poročilom javnega zavoda Zdravstveni dom Trebnje. V prvi obravnavi je sprejel Odlok o sofinanciranju letnega programa športa v Občini Šentrupert in Pravilnik o sofinanciranju letnega programa kulture v Občini Šentrupert. Po skrajšanem postopku je bil sprejet Odlok o spremembi in dopolnitvi Odloka o podlagah za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo na območju občine Šentrupert, sprejet je bil tudi sklep o lokacijski preveritvi EUP HOM 30-VIN. Občinski svet je sprejel dopolnjen Izvedbeni načrt investicijskega vzdrževanja občinskih cest v

letu 2022 in imenoval predstavnico Občine Šentrupert v svet Javnega zavoda Zdravstveni dom Trebnje, Anico Kurent, dr. med. Podal je tudi soglasje k imenovanju direktorja Zavoda Dežela kozolcev, ki ga bo naslednja štiri leta vodil Primož Primec, in imenoval častnega občana ter dobitnike letošnjih občinskih priznanj.

Na junijski seji je občinski svet v drugi obravnavi sprejel Odlok o sofinanciranju letnega programa športa v Občini Šentrupert in Pravilnik o sofinanciranju javnih kulturnih programov in kulturnih projektov s področja ljubiteljske dejavnosti v Občini Šentrupert ter Odlok o spremembah Odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola dr. Pavla Lunačka Šentrupert. Sprejel je elaborate o oblikovanju cene izvajanja storitev javne službe za izvajanje oskrbe s pitno vodo, odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode in storitve, povezane z greznicami in MKČN, ter ravnanja z odpadki v občini za leto 2022. Seznanil se je tudi s Poročilom o pokopališki in pogrebni dejavnosti na pokopališču Šentrupert za leto 2021. Podal je tudi soglasje za vpis Zavoda Dežela kozolcev v Skupnost muzejev Slovenije in soglasje za vpis ➤

Zavoda Dežela kozolcev v Razvid muzej ter potrdil noveliran Dokument identifikacije investicijskega projekta »Ureditev zdravstvene ambulante Šentrupert«. Seznanil se je z aktivnostmi postopka OPPN Severna obvoznica, z aktivnostmi postopka OPPN CIDO in aktivnostmi postopka gradnje čistilne naprave na Veseli Gori. Sprejel pa je tudi nekaj predlogov nakupa in prodaje stvarnega premoženja.

Seje občinskega sveta so torej vsebinsko bogate, kar je tudi odraz resnega in odgovornega dela občinske uprave. Zadovoljni smo, da občinski svet naše delo na občinskih sejah potrdi, čeprav pot do tega ni vedno lahka. Seveda pa se moramo vsi zavedati, da smo v službi občanov, za katere nam mora biti mar.

Povzetek zgodbe o Hiši življenja nam je morda lahko vodilo za naše nadaljnje delo:

»Delodajalec ni mogel skriti razočaranja, ko je spoznal, da bo njegovo podjetje zapustil dober in zanesljiv delavec. Zaprošil ga je, da, kot uslugo, opravi poslednje delo: zgradi le še eno, zadnjo hišo. Gradbenik je v to privolil, čeprav s srcem v resnici ni bil več pri stvari. Zbral je potrebno ekipo, delal je po bližnjicah, pri gradnji uporabljal slabše surovine in na splošno vložil bolj malo truda. Končni produkt je bil veliko slabši, kot so bila njegova dela v preteklih letih. To je bil bolj klavrn konec njegove kariere. Ko je bilo delo končano, je prišel delodajalec, da preveri, kako je gradbenik opravil svojo zadnjo nalogo. Hišo si je dodobra ogledal, nato pa stopil do starega gradbenika, mu v roke potis-

nil ključ in rekel: »To je tvoja hiša, moje darilo tebi.« Gradbenik je bil presenečen in osramočen. Če bi vedel, da gradi lastno hišo, bi jo zgradil povsem drugače. Poskrbel bi, da bi bilo vse popolno. Od sebe bi zahteval odličnost. Sedaj pa si je zgradil hišo, v katero ni vložil truda in je ni zgradil s srcem.«

Dobro je torej, da najprej od sebe zahtevamo tisto, kar pričakujemo od drugih. Zato vsi skupaj pokažimo najboljše, kar zmoremo.

Naj vas poletje umiri in napolni z energijo za nove delovne in siceršnje izzive. Vsem učenkam in učencem ter njihovim učiteljem pa želimo prijazne in doživetij polne počitnice.

Anne Marie Valentar,
direktorica občinske uprave

Stroški za odvetniške storitve

V zadnjem času se je dvakrat pojavilo vprašanje glede odvetniških storitev v mandatu 2019–2022.

Policijska postaja v Novem mestu nas je za to zaprosila v sklopu kazenske ovadbe proti Občini Šentrupert zaradi suma nezakonitega poslovanja Občine z odvetniki, ki jih je Občina pooblastila v sodnih postopkih in drugih pravnih zadevah, občinski svetnik Stanko Jaki pa je na 27. redni seji zahteval informacijo o izplačanih sredstvih dvema odvetnikoma, s katerima ima Občina sklenjene pogodbe.

Da bo tudi splošna javnost seznanjena z odvetniškimi storitvami in z njimi povezanimi stroški, predstavljamo stroške za odvetniške storitve in najbolj pomembne sodne in pravne zadeve, ki so bile in/ali so še v obdelavi s strani odvetnikov. Občina ima z obema odvetnikoma sklenjene pogodbe z mesečnim pavšalnim honorarjem.

Najpomembnejše sodne in pravne zadeve, ki sta jih vodila oziroma jih vodita odvetnika:

- pravdna zadeva pred Okrožnim sodiščem v Novem mestu, opr. št. I Pg 25/2018 (GM Kuselj d.o.o., Šentrupert – Občina Šentrupert)
- pravdna zadeva pred Okrožnim sodiščem v Novem mestu, opr. št. P 318/2017 (Občina Šentrupert – GM Kuselj d.o.o., Šentrupert, AHOUSE d.o.o., Šentrupert)
- pravdna zadeva pred Okrožnim sodiščem v Novem mestu, opr. št. Pg 92/2018 (J-INVEST d.o.o., Preddivor – Občina Šentrupert)
- pravdna zadeva pred Okrajnim sodiščem v Trebnjem,

STROŠKI OBČINE ŠENTRUPERT ZA ODVETNIŠKE IN PRAVNE STORITVE PO LETIH (V EUR)

Dobavitelji	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Boštjan Sladič S.P.							
Aleš Avbreht							
Avbreht, Zajc in Partnerji					45,897.81	13,061.21	2,239.67
Malovrh & Kastivnik							4,169.61
Višja Svetovalka za Pravne zadeve				12,500.00	25,000.00	25,000.00	25,000.00
Milan Vajda	7,320.00	21,350.00	14,640.00	12,200.00			
Marjana Šnuderl	1,220.00	16,546.35	28,240.51	8,808.40			
Skupaj	8,540.00	37,896.35	42,880.51	33,508.40	70,897.81	38,061.21	31,409.28

- opr. št. I 62/2019 (Bojana Glavina c/a Občina Šentrupert)
- upravni spor pred Upravnim sodiščem RS, opr. št. I U 643/2019 (tožnik Boštjan Sladič)
 - pravdna zadeva pred Okrožnim sodiščem v Novem mestu, opr. št. I Pg 8/2019 (KISIK d.o.o. - JP Energetika Šentrupert d.o.o., - Občina Šentrupert, stranski inter-venient)
 - pravdna zadeva pred Okrožnim sodiščem v Novem mestu, opr. št. I Pg 97/2019 (GM Kuselj d.o.o., Šentrupert - Občina Šentrupert)
 - pravdna zadeva pred Okrožnim sodiščem v Novem mestu, opr. št. I Pg 58/2019 (OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert - Občina Šentrupert)
 - pravdna zadeva pred Okrožnim sodiščem v Novem mestu, opr. št. I Pg 19/2020 (POLFIN d.o.o., Ljubljana - Občina Šentrupert)
 - pravdna zadeva pred Okrožnim sodiščem v Novem mestu, opr. št. I Pg 131/2020 (GM KUSELJ d.o.o., Šentrupert c/a Občina Šentrupert)
 - pravdna zadeva pred Okrožnim sodiščem v Novem mestu, opr. št. Pg 146/2020 (REPUBLIKA SLOVENIJA c/a Občina Šentrupert)
 - kazenska zadeva pred Okrajnim sodiščem v Ljubljani, pod opr. št. III K 25815/2020, oškodovanca Občina Šentrupert zoper obdolženca Franci Kuselj
 - kazenska zadeva pred Okrajnim sodiščem v Ljubljani, pod opr. št. III K 25816/2020, oškodovanca Občina Šentrupert zoper obdolženca Bojan Kuselj in Franci Kuselj
 - kazenska zadeva pred Okrožnim sodiščem v Novem mestu, oškodovanca Občina Šentrupert zoper obdolženca Franci Kuselj
 - pravdna zadeva pred Okrajnim sodiščem v Trebnjem, opr. št. P 18/2021 (Bojana Glavina c/a Občina Šentrupert)
 - pravdna zadeva pred Okrožnim sodiščem v Novem mestu, opr. št. I Pg 37/2021 (Občina Šentrupert - GM Kuselj d.o.o., Šentrupert, AHOUSE d.o.o., Šentrupert)
 - zemljiškoknjižni postopek pred Okrajnim sodiščem v Ljubljani, opr. št. Dn 117212/2021 (Občina Šentrupert - GM Kuselj d.o.o., Šentrupert, AHOUSE d.o.o., Šentrupert)
 - kazenska zadeva pred Okrožnim sodiščem v Novem mestu, oškodovanca Občina Šentrupert zoper obdolženca Mateja Jazbec, Mojca Povhe, POLFIN d.o.o., Ljubljana, Rok Papič
 - pravdna zadeva pred Okrožnim sodiščem v Novem mestu, opr. št. I Pg 25/2021 (Občina Šentrupert - Kulturno Umetniško Društvo Klati Vitez, Šentrupert)
 - pravdna zadeva pred Okrožnim sodiščem v Novem mestu, opr. št. I Pg 19/2022 (Javni zavod CIK Trebnje - Občina Šentrupert, Šentrupert)
 - upravni postopek ustanovitve javnega zavoda Dežela kozolcev, Šentrupert
 - upravni postopek ukinitve zasebnega zavoda Dežela kozolcev, Šentrupert
 - upravni postopek ukinitve gospodarske javne družbe Dežela kozolcev d.o.o., Šentrupert
 - Zagovor za blagovno znamko Dežela kozolcev proti zahtevku g. Leona Kralja, Šentrupert
 - pravdna zadeva pred Okrožnim sodiščem v Novem mestu, opr. št. I Pg 162/2020 (Glen, trgovsko podjetje d.o.o. - Občina Šentrupert - Eko-Toplota, energetika d.o.o., Šentrupert)
 - pravdna zadeva pred Okrožnim sodiščem v Novem mestu, opr. št. I Pg 156/2018 (GM Kuselj d.o.o. - Energetika Šentrupert d.o.o. - Občina Šentrupert, Šentrupert)
 - priprava razpisa za podelitev koncesije za distribucijo toplote in koncesijsko pogodbo za opravljanje lokalne gospodarske javne službe distribucije toplote na ureditvenem območju »S-78« - območje ZPKZ DOB
 - priprava podatkov za skrbni pregled v postopku za prodajo javne gospodarske družbe Energetika Šentrupert d.o.o.
 - svetovanje v zvezi z odlagališčem odpadkov v obrtni coni Prelesje, Šentrupert
 - svetovanje in zagovarjanje v zadevi zapuščina po pokojni Veroniki Gregorčič, Šentrupert
 - pravdna zadeva pred Okrajnim sodiščem v Trebnjem opr. št. I K 39693/2019
 - pravdna zadeva pred Okrožnim državnim tožilstvom v Novem Mestu št. NM-Kt/10156/2021/BPR/dč, in sicer zavrženje anonimne kazenske ovadbe, Šentrupert

Andrej Martin Kostelec, župan

2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	Skupaj
		4,000.00	7,500.00	12,000.00	12,000.00	11,000.00	5,050.00	51,550.00
					21,634.80	4,284.00		25,918.80
14,884.00	17,110.50	9,873.00	14,392.53	23,370.00	4,980.00			145,808.72
399.83								4,569.44
18,700.00								106,200.00
								55,510.00
								54,815.26
33,983.83	17,110.50	13,873.00	21,892.53	35,370.00	38,614.80	15,284.00	5,050.00	444,372.22

Sklep o pripravi OPPN za gradnjo CIDO in izhodišča ter lokacijska preveritev HOM-30 VIN

Maja je na sestanku Odbora za okolje in prostor in gospodarske javne službe ter na seji Občinskega sveta Občine Šentrupert predstavnik pripravljavca OPPN za gradnjo Centra za integrirano dolgotrajno oskrbo (CIDO) predstavil izhodišča za pripravo OPPN na podlagi katerih je župan sprejel Sklep o pripravi Občinskega podrobnega prostorskega načrta za gradnjo CIDO Šentrupert, ki je bil 27. 5. 2022 objavljen v Uradnem glasilu e-občina.

Namen sprejetja OPPN je pravna podlaga za gradnjo Centra za integrirano dolgotrajno oskrbo občanov v Občini Šentrupert in individualnih stanovanjskih objektov. Za pripravo izhodišč sta bili narejeni projektni nalogi Izdelava arhitekturnega preizkusa umestitve Centra integrirane dolgotrajne oskrbe Šentrupert in idejni koncept zasnove CIDO Šentrupert ter predlog umestitve v prostor. Strokovni podlagi obravnavata in zajemata:

- novogradnjo objekta za mali dom za starejše z dvema enotama: bivalna enota s kapaciteto 16 stanovalcev in

hišna skupnost za 12 oseb z demenco ter z dodatnima dvema garsonjerama za začasno bivanje in možnost dnevnega bivanja v sklopu bivalne enote in hišne skupnosti;

- v sklopu malega doma za starejše je predviden prostor za »javni« program, ki pri nudenju storitev in različnih aktivnosti povezuje stanovalce institucionalnega dela s prebivalci lokalne skupnosti;
- novogradnjo najemnih garsonjer v sklopu malega doma za dve samopomočni skupnosti s fleksibilnim obsegom ambulantnega nudenja storitev osnovne in socialne oskrbe, ki jih nudijo izvajalci pomoči na domu - vsaka od samopomočnih skupnosti bi nudila bivanje štirim najemnikom;
- novogradnjo treh garsonjer v obliki oskrbovanih stanovanj;
- v sklopu CIDO so načrtovana parkirišča, ki so predmet investicije;
- zunanjo ureditev, skupaj s prestavitvijo ali novogradnjo komunalnih in energetskih vodov znotraj območja obdelave.

Sprejeti sklep in izhodišča so objavljena na spletni strani Občine Šentrupert. Občani lahko podate pripombe ali dopolnitve po elektronski pošti obcina@sentrupert.si ali navadni pošti na naslov Občine Šentrupert.

Zasebni investitor pa je dal pobudo in elaborat lokacijske preveritve za prilagoditev in določitev natančne oblike ter velikosti stavbnega zemljišča na območju posamične poselitve EUP HOM-30 VIN. Pobuda je bila posredovana pristojnim mnenjedajalcem, ki so podali pozitivna mnenja. Predlog lokacijske preveritve EUP HOM-30 VIN je bil javno objavljen na spletni strani občine in nanj občani niso imeli pripomb in predlogov. Celotni postopek je vodilo podjetje URBI d.o.o., ki je lokacijsko preveritev predstavilo Občinskemu svetu Občine Šentrupert na 27. redni seji, ki je s sklepom potrdil lokacijsko preveritev EUP HOM-30 VIN.

Tanja Šiško Bevec,
višja svetovalka za okolje in prostor

Na Selah otvoritev hidranta

V soboto, 7. maja 2022, je bila na Selah slavnostna otvoritev hidranta. Začetek naložbe sega v leto 2019. Ko se je namreč urejala elektrika, so vaščani predlagali, da bi položili cevi za bodoči hidrant, kar je občina tudi naredila, vaščani pa so podali prošnjo za hidrant.

Hidrant je stal okoli tisoč evrov, sredstva zanj je zagotovila Občina, vaščani pa so sami izvedli dodatna gradbena dela – zidanje večjega jarka in izdelava razbremenilnika. Tukaj gre posebna zahvala domačinu Janezu Primožiču.

Ob otvoritvi je nov hidrant, v katerem je okoli 100 m cevi, blagoslovil župnik Jakob Trček. Takoj so ga preizkusili tudi gasilci in ugotovili, da deluje brezhibno.

V prihodnosti načrtujemo podaljšanje cevi do same vasi.

Primož Primec, Občinska uprava

Občina Šentrupert na podlagi I 19. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21) ter 23. člena Statuta Občine Šentrupert (Uradni list Republike Slovenije, št. 12/2018, Uradno glasilo e-občina, št. 28/2020)

POZIVA

občane in vso drugo zainteresirano javnost, da bo v času

OD 9. JUNIJA 2022 DO 9. SEPTEMBRA 2022

SPREJEMALA POBUDE IN PREDLOGE ZA SPREMEMBE IN DOPOLNITVE OBČINSKEGA PROSTORSKEGA NAČRTA OBČINE ŠENTRUPERT

(Uradni list RS, št. 81/2013, 94/2013 - tehn. popr., Uradno glasilo e-občina, št. 7/2018 - tehn. popr., št. 12/2018 – spr. in dop., št. 6/2021 – spr. in dop.; v nadaljevanju OPN Občine Šentrupert).

I.

Pobude in predlogi za spremembe in dopolnitve OPN Občine Šentrupert morajo biti ustrezno prikazani in utemeljeni in sicer:

- podatki o pobudniku;
- predlog spremembe (iz nestavnega v stavbno zemljišče, iz stavbnega v nestavno zemljišče, sprememba med drugimi namenskimi rabami, usklajitev namenske rabe na podlagi že pridobljenih dovoljenj, sprememba in dopolnitev tekstualnega dela OPN, ...)
- načrt parcele z natančno označenim območjem (parcel oz. dela parcel), na katerega se pobuda za spremembo namenske rabe nanaša;
- podrobnejša obrazložitev in utemeljitev pobude (namen, vrsta objekta, velikost objekta, idejni projekt, dodatni opis/utemeljitev v primeru objekta za potrebe kmetijstva (mnenje Kmetijsko svetovalne službe ...);
- v primeru neskladnih, nelegalnih ali nevarnih gradenj pobudniki predložijo predlog dopolnitve ali spremembe s prilogami (dokumentacijo o dejanskem izvedenem stanju: geodetski posnetek dejanskega stanja, najmanj arhitekturni načrt stavbnih volumnov/tlorisi etaž z zunanji obrisi, prerezi objekta s prikazom nosilnih konstrukcij, gradbeno dovoljenje (v primeru neskladne gradnje), odločbo inšpektorja (če je bila izdana).

II.

V spremembah in dopolnitvah OPN Občine Šentrupert bodo upoštevane le pobude in predlogi, ki bodo ustrezno prikazani in utemeljeni ter izpolnjujejo pogoje glede skladnosti s cilji prostorskega razvoja občine, upoštevanja varstvenih in varovalnih omejitev v prostoru, ustreznosti z vidika urbanističnih meril in možnosti opremljanja zemljišč za gradnjo.

III.

Občina se bo do pobud in predlogov, oddanih v razpisnem roku, opredelila in sprejemljive uvrstila v spremembo in dopolnitve OPN Občine Šentrupert.

Obravnavane bodo pobude in predlogi, ki bodo vloženi do konca razpisanega roka.

IV.

Pobude in predlogi za spremembe in dopolnitve OPN Občine Šentrupert, z ustreznimi prilogami, naj bodo podani pisno na obrazcu, ki je dosegljiv na spletni strani Občine Šentrupert: www.sentrupert.si in v prostorih Občine Šentrupert.

Pobude in predlogi za spremembe in dopolnitve OPN Občine Šentrupert s prilogami se lahko do konca razpisanega roka (do vključno 9. septembra 2022) oddajo na naslednji način:

- po pošti na naslov Občina Šentrupert, Šentrupert 5, 8232 Šentrupert, **s pripisom "Pobuda za spremembo in dopolnitev OPN"**,
- na elektronski naslov obcina@sentrupert.si, pri čemer se **v rubriki "zadeva"** navedejo ključne besede **"Pobuda za spremembo in dopolnitev OPN"**,
- **v sprejemni pisarni Občine Šentrupert**, Šentrupert 5, 8232 Šentrupert (v času uradnih ur: ob ponedeljkih od 8. do 12. ure in od 13. do 15. ure, ob sredo od 8. do 12. ure in od 13. do 17. ure ter ob petkih od 8. do 12. ure).

V.

Informacije v zvezi s sprejemanjem pobud in predlogov za spremembe in dopolnitve OPN Občine Šentrupert je, v razpisanem roku od 9. 6. 2022 do 9. 9. 2022, možno dobiti v prostorih Občine Šentrupert, Šentrupert 5, 8232 Šentrupert v času uradnih ur, na telefonski številki 07 34 34 600 ali po elektronski pošti na e-naslovu: obcina@sentrupert.si.

VI.

To obvestilo je objavljeno na spletni strani Občine Šentrupert (www.sentrupert.si) in na oglasni deski Občine Šentrupert.

Številka: 3500-0009/2022-I
Datum: 8. 6. 2022

Župan
Občine Šentrupert
Andrej Martin Kostelec

POVŠE METAL D.O.O. doniral dva defibrilatorja

Podjetje Povše Metal d.o.o. je Občini Šentrupert junija doniral dva defibrilatorja AED Defibtech Lifeline, za kar se jim iskreno zahvaljujemo. Nameščena bosta pred Deželo kozolcev v Šentrupertu in v Prelesju.

Primož Primec, Občinska uprava

ZAKAJ POSTATI PROSTOFER?

Prostoferstvo je oblika prostovoljstva, ki vam ob nudenju pomoči in podpore tistim, ki so je najbolj potrebni, prinaša tudi veliko osebno zadovoljstvo in ustvarja nepozabne trenutke v času, ki bi ga sicer porabili za manj pomembne stvari in opravila.

Prostoferstvo vam tako omogoča:

- priložnost za spoznavanje novih ljudi in sklepanje novih prijateljstev,
- kakovostno preživljanje prostega časa,
- ohranjanje in nadgrajevanje voznških veščin ter spoznavanje e-mobilnosti,
- razvijanje lastne osebnosti in pridobivanje novih vrednot.

Občina Šentrupert želi svojim občanom zagotoviti brezplačne prevoze za starostnike, zato ponovno vabi prostovoljce, ki bi bili pripravljeni nuditi pomoč tistim, ki jo potrebujejo, da se prijavijo.

Brez prostovoljcev Prostoferjev te storitve v občini ne moremo začeti izvajati, zato vas vabimo, da se pridružite prostoferški družini – prijave lahko pošljete na naslov: info@zlata-mreza.si ali na naslov občine: dani.grandovec@sentrupert.si ali na telefon: 07 34 34 600 ali 07 34 34 607.

Zaradi vas bo še več nasmeхов na obrazih pomoči potrebnih in svet lepši!

PRIDRUŽITE SE NAM IN POSTANITE PROSTOFER!

Zdravstvena oskrba v Občini Šentrupert

V prejšnji številki glasila smo poročali o novi zdravstveni ambulanti v Šentrupertu. V tem času ste jo nekateri morda že obiskali, za ostale pa je tu poleg informacij o začetku dela še nekaj fotografij.

Izbrani zdravnik Mitja Mataln bi lahko v šentruperski ambulanti sprejel približno 1200 do 1300 ljudi, trenutno pa se približujejo tretjini vpisane glavarine. Zdravnik ocenjuje, da bi ambulantno, v kateri dela medicinska sestra Darja Lenič, lahko do konca leta obiskovalo skoraj polno število pacientov: "Takšno število pacientov, kot ga imamo zdaj, omogoča, da se lahko vsakemu še toliko bolj posvetimo. To je gotovo dodana vrednost, ki jo lahko ponudimo," je prepričan Mitja Mataln. Sicer se trudijo, da bi pacientom v tej ambulanti zagotovili čim več storitev: "Tukaj načrtu-

jemo tudi cepljenja, odvzeme krvi in še kaj. Z zdravnico iz Šmarjete (Irena Vester, dr. med, spec. druž. med), ki bo nadomeščala ambulantno, sva tudi dogovorjena, da bo času večdnevni odsotnosti prihajala v Šentrupert."

Torej, nova ambulanta še sprejema nove paciente. Gotovo pa ste opazili tudi, da imamo poleg novega zdravnika tudi novo zobozdravnico Tijano Kulašević, ki jo bomo v glasilu predstavili v jesenski številki.

Mateja Leban

Ministrstvo za zdravje bo sofinanciralo investicijo v ureditev Zdravstvene ambulante Šentrupert

Občina Šentrupert je 30. maja 2022 prejela Sklep Ministrstva za zdravje o določitvi višine sredstev za sofinanciranje investicije na primarni ravni zdravstvenega varstva v Republiki Sloveniji za leti 2022 in 2023, in sicer za projekt Ureditev zdravstvene ambulante v Šentrupertu v višini 111.549,89 EUR.

Ocenjena vrednost naložbe iz dokumenta identifikacije investicijskega projekta z DDV je 223.822,32 EUR, Ministrstvo za zdravje bo tako prispevalo dobrih 49,84 % celotne investicije oziroma 62,26 % upravičenih stroškov.

Gre za pomemben korak v razvoju Občine Šentrupert, saj bodo prvič v zgodovini vsi občani občine Šentrupert lahko zdravnika obiskali v domačem kraju ali pa jih bo zdravnik Mitja Mataln, dr. med., obiskal na domu. Zato smo lahko toliko bolj veseli, da je pomembnost investicije prepoznalo tudi krovno ministrstvo.

Alja Rabzelj, višja svetovalka za investicije

Občina Šentrupert praznovala 15. rojstni dan

Leto 2022 je za Občino Šentrupert zelo praznično, saj praznujemo 15. rojstni dan, ki smo ga obeležili na praznik Občine Šentrupert.

Praznovanje smo začeli že konec maja, razgibano dogajanje pa nas bo spremljalo celo poletje. V petek, 27. maja, je bil zgodovinski dan za Šentrupert, saj smo prvič v zgodovini odprli ambulanto.

1. junija je bila na programu otvoritev novih pisarn Zavoda za gozdove Slovenije, Krajevne enote Radeče – Mokronog v Slovenski vasi, ki ji je sledil pogovor Nega gozda: danes za jutri, za naravo in ljudi v Deželi kozolcev ob Tednu gozdov in občinskem prazniku.

2. junija 2022 je v hiši vina Frelih sledila Slavnostna seja občinskega sveta, na kateri je župan podelil občinska priznanja za leto 2022.

V petek, 3. junija 2022, smo izvedli nov dogodek Občina Šentrupert na trgu se predstavi. Popoldne je bilo pestro dogajanje za najmlajše – napihljiv grad, xxxl igrala, otroška predstava in sladke dobrote. Sledila je predstavitev društev s področja sociale in zdravja na stojnicah, meritve KORK ter parada društev in starodobnikov. Pred večerno zabavo z ansamblom Petra Finka je sledil še nastop petih zborov in mažoretok.

Dogajanje se je nadaljevalo v soboto, 4. junija, s tradicionalno prireditvijo Cviček 2022 na trgu ter v nedeljo, 5. junija, z blagoslovom obnovljene cerkve na Vihru.

Praznovanje smo nadaljevali s koncerti. V petek, 10. junija, je pred Deželo kozolcev nastopila Etno banda Poseben gušt, 17. junija pa Prifarski muzikanti. V soboto, 18. junija, je bila Poletna muzejska noč in dogodek Šentrupertski slavčki pojejo.

Hvala lepa vsem sodelujočim in sponzorjem, ki so praznovanje omogočili: TIMS Lovše d.o.o., Pošta Slovenije d.o.o., Povše Metal d.o.o., Intelakta d.o.o., Urbing d.o.o., Jožica Piškur,

Santropo, Terca d.o.o., Leopold Koščak s.p., Prevozi Prijatelj d.o.o., Gradbeništvo Dolničar.

Primož Primec, Občinska uprava
foto PEP

Cvetnonedeljska butara in sekanje pirhov na Ravniku

Na Ravniku se je po dveh letih premora ponovno zbralo 20 vaščanov na soboto pred cvetno nedeljo, da bi izdelali velikonočno butaro.

Butara je bila visoka kar sedem metrov, za izdelavo pa so uporabili smrekovo sušico, ki so jo povezali z leskovimi palicami, v vrh so vključili virh, žingarico in malo krompirja, okrasili pa so jo s pomarančami, jabolki, bršljanom in brinjem ter rožicami iz krep papirja, ki so jih izdelali sami. Na dnu butare je tudi križ oziroma pravica. Na cvetno nedeljo so butaro odpeljali v Šentrupert pred cerkev sv. Ruperta, kjer jo je gospod župnik Jakob Trček tudi blagoslovil, potem pa so jo postavili v vasi. Tam je čakala vse do velikonočnega ponedeljka, ko so jo razdrli in odnesli vsak po del žegnane butare k svoji živini, da bo ta zdrava in se bo dobro redila.

Izdelovanje butare pa ni edina šega na Ravniku v velikonočnem času. Letos so namreč pripravili že 16. sekanje pirhov, ki se ga je udeležilo okoli 70 ljudi z Ravnika in okolice. Vseskozi veljajo na tekmovanju, kjer sta sicer glavni cilj zabava in druženje, enaka pravila. Razdalja med točko metanja in pirhom je 1,80 m in letos so prvič pripravili tudi nagrado za tistega, ki je razdaljo uganil. Za sekanje pirhov uporabljajo kovanec za 2 €. Vsak, ki je želel sodelovati, je imel na voljo pet metov, tisti z največ zadetki pa

so se uvrstili v naslednji krog. Tekmovanje se nato nadaljuje na izpadanje, na koncu pa se pomerijo trije za najboljša tri mesta, ki so nagrajena s pokali. Zmagovalec dobi za eno leto tudi prehodni pokal.

Druženje ob sekanju pirhov vedno poteka ob velikonočnih dobrotah, glasbi ter veselem vzdušju. Z zbrani prispevki si vaščani Ravnika oziroma sodelujoči tekmovalci organizirajo enodnevni izlet po Sloveniji.

Ekipa z Ravnika je letos sodelovala tu di na I. tekmovanju v sekanju pirhov v Deželi kozolcev, kjer so osvojili prvo mesto!

po pogovoru z Ivanom Škarjo zapisala Špela Kodrič
foto: Slavka Prelogar

V PD Polet Šentrupert do konca leta pripravljajo naslednje redne izlete (ob sobotah):

- 16.–17. 7. 2022: Triglav (Vrata - Tominškova pot - Triglav - čez Prag - Vrata),
- 6. 8. 2022: Viš (Rabeljsko jezero - Viš, Koštrunove špice - Rabeljsko jezero),
- 24. –25. 9. 2022: Skupni izlet s PD Polet Trebnje (Potepanje po otoku Krk),
- 8. 10. 2022: Steklasova pot,
- 15. 10. 2022: Planica (Kranjska Gora - Vitranc - Cipernik - Kranjska Gora),
- 12. 11. 2022: Po spečem menihu (Gornji Grad - Lepenatka - Gornji Grad) in
- 3. 12. 2022: Zaključni izlet v neznano.

Najlepše vabljeni v družbo PD Polet Šentrupert. Veseli vas bodo!

V Deželi kozolcev se dogaja ...

Ustvarjalne delavnice

foto: Vesna Hrovat

V Deželi kozolcev smo tudi letos pripravili niz treh ustvarjalnih delavnic. Prvo soboto v marcu smo s skupino otrok ustvarjali gregorčke, plovila s svečkami iz naravnih materialov, v aprilu pa velikonočne voščilnice pod vodstvom mentorice Nine Mrdenović. Mladi ustvarjalci so naredili več različnih voščilnic z velikonočnimi motivi ter z uporabo različnih tehnik. Delavnico je pripravila Dežela kozolcev Šentrupert v sodelovanju s trebanjsko območno izpostavo Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti.

Delavnica na temo velike noči je bila zadnja v nizu treh pomladanskih delavnic. Vidimo se ponovno jeseni!

Velika noč v Deželi kozolcev

V aprilu, ko smo praznovali velikonočne praznike, je Deželo kozolcev še dodatno krasila razstava velikih pirhov. Z raznimi velikonočnimi in vsakodnevnimi motivi so jih poslikali učenci OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert, OŠ Mirna, OŠ Mokronog, OŠ Trebnje, OŠ Žužemberk, OŠ Mirna Peč in OŠ Dolenjske Toplice ter dijaki Gimnazija Novo mesto. Vsem, ki so sodelovali, hvala!

foto: Primož Primec

Na velikonočni ponedeljek smo v Deželi kozolcev priredili tekmovanje v ekipnem sekanju pirhov. Tekmovanja in druženja se je udeležilo 12 ekip oziroma 48 tekmovalcev, ki jih je pri sekanju pirhov spremljalo navijanje obiskovalcev. Čestitamo vsem ekipam, še posebej pa ekipi Ravnika, ki je zasedla prvo mesto, drugouvrščeni ekipi Zabukovje I ter ekipi Pikzigmarji, ki so bili tretji. Za nagrade so poskrbeli Občina Šentrupert, Zavod Dežela kozolcev, Pošta

foto Franc Pepelnak – Pep

Slovenije, Gostilna Jaklič, Bar Santrope, Komunalna Trebnje in Knjižnica Pavla Golie Trebnje.

Srečamo se ponovno prihodnje leto!

Kraljevi kozolci v Dolenjskem muzeju

V petek, 22. aprila 2022, je bilo na Muzejskih vrtovih Dolenjskega muzeja odprta razstava Kraljevi kozolcev, pri kateri je sodelovala tudi Dežela kozolcev. Na razstavi so na ogled fotografije kozolcev, ki jih je med 1970 in 1980 posnel slovenski arhitekt, industrijski oblikovalec in univerzitetni profesor Niko Kralj. Avtorica razstave je Alenka Stražišar Lamovšek, kustosinja etnologinja Dolenjskega muzeja. Razstava, ki je bila sicer prvič postavljena na ogled v Deželi kozolcev septembra 2020 kot obeležje

foto: Primož Primec

100-letnice rojstva Nika Kralja, je tokrat dopolnjena še z njegovimi osebnimi predmeti, kot so denimo fotoaparati in kamera. Na panojih pa so QR kode, ki vodijo do posnetkov, ki prikazujejo tipe kozolcev ter tesarja, Stanke Okorna in Jožeta Možino iz Drage pri Šentrupertu, pri delu. Omenjeno razstavo dopolnjuje še razstava Kozolci iz sence pozabe, avtorja Damjana Popelarja, ki je na ogled postavil 14 makete kozolcev v merilu 1 : 70.

V Deželi kozolcev smo v letošnjem letu doslej gostili 14 organiziranih skupin, ki so muzej spoznali ob vodenem ogledu. Skupno pot pa je v Deželi kozolcev do sedaj sklenil en par. Gostili smo tudi otroke osnovnih šol, ki so pri nas spoznali kozolce in si tehnični dan popestrili ob raznih delavnicah.

Špela Kodrič, Zavod Dežela kozolcev

Med kozolci je zapelo več kot 200 mladih

Po dveh letih premora so obiskovalci prireditve Območni zborovski BUM, ki so jo gostili v Šentrupertu, lahko uživali tudi v prepevanju otroških in mladinskih pevskih zborov Temeniške in Mirnske doline. Skupaj je v Deželi kozolcev Šentrupert zapelo več kot 200 otrok s štirih osnovnih šol.

Izvedba tradicionalnih območnih revij za otroške in mladinske zборе je bila namreč letos nekoliko drugačna. Pod okriljem Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti (JSKD) in v sodelovanju z Zavodom RS za šolstvo so po vsej Sloveniji mladi pevci in pevke zapeli na 60 prizoriščih. Namen prilagoditve s skupnim repertoarjem in skupnim petjem je motivirati pevce in omogočiti čim več zborom nastop v veliki zasedbi, z združenimi močmi oz. glasovi, namesto posameznih nastopov, na katere bi se velika večina zborov zelo težko primerno pripravila zaradi posledic omejitve delovanja šolskih zborov v preteklih dveh letih.

Tako je pesem mladih zadnjo majsko sredo zadonela tudi v Deželi kozolcev Šentrupert. Na Območnem zborovskem BUM-u, ki ga je pripravila trebanjska območna izpostava JSKD, so se predstavili otroški in mladinski pevski zbor OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert z zborovodkinjo Natašo Dragar, otroški in mladinski pevski zbor OŠ Mokronog z zborovodkinjo Iris Bečaj, otroški in mladinski pevski zbor OŠ Veliki Gaber z zborovodkinjo Manco Černe in mladinski pevski zbor OŠ Mirna z zborovodkinjo Saro Kren. Mladi pevci in pevke so zapeli devet pesmi. Kot korepetitor jih je spremljal pianist Damjan Brcar.

Vsi sodelujoči zbori in zborovodkinje ter korepetitor so ob koncu prireditve prejeli tudi priznanja za sodelovanje, ki jih je podelila vodja trebanjske območne izpostave JSKD Joži Sinur. Zbrane je na prireditvi pozdravil župan Občine Šentrupert Andrej Martin Kostelec, povezovala jo je Petra Krnc Laznik. Območni zborovski BUM so omogočili Javni sklada RS za kulturne dejavnosti ter občine Mirna, Mokronog-Trebelno, Šentrupert in Trebnje.

Joži Sinur, JSKD OI Trebnje
foto: Alenka Stražišar Lamovšek

Gospodarstvo v občini Šentrupert

Gospodarstvo je ena najpomembnejših človekovih aktivnosti. Gospodarstvu morajo biti naklonjene vse oblike javnega delovanja. Z ukrepi, ki jih sprejemamo na področju gospodarstva in podjetništva, izboljšujemo poslovno okolje ter lajšamo delovanje gospodarskih družb in podjetnikov. Spodbujamo odgovornejše vodenje in sprejemamo administrativne poenostavitve za lažje poslovanje.

Predvidljivo in stabilno poslovno okolje privablja nove investicije in omogočata rast slovenskih izvoznikov. Z vlaganji v raziskave, razvoj in inovacije omogočamo večjo dodano vrednost na zaposlenega ter zagotavljamo več kakovostnih delovnih mest.

Slovenska zakonodaja podjetja oziroma gospodarske družbe glede na velikost deli na mikro, majhna, srednja in velika podjetja. V naših analizah bomo predstavljali gospodarstvo po tipu or-

ganizacije, in sicer delniške družbe (d. d.), družbe z omejeno odgovornostjo (d. o. o.), samostojna podjetja (s. p.), dejavnosti na kmetiji (d. k.) in društva, ki opravljajo tržne dejavnosti.

Po zadnjih statističnih podatkih iz AJPES-a je trenutno v občini Šentrupert registriranih 193 podjetij. V zadnjem merjenem letu so imela ta podjetja skupaj za 67.356.992,82 EUR prometa in 13.786.954,99 dobička, kar je

krepeko nad povprečjem regije.

V Občini Šentrupert nimamo nobene delniške družbe, zato tokrat predstavljamo 56 gospodarskih družb z omejeno odgovornostjo. Od lanskega leta se je število povečalo za štiri.

V naslednjem glasilu bomo predstavili samostojne podjetnike.

Na 15. praznik občine Šentrupert je župan Andrej Martin Kostelec podelil letošnja občinska priznanja. Med

PODJETJA V OBČINI:

Firma	Naslov / Sedež
A&L d.o.o.	Šentrupert 49
AHOUSE d.o.o. - v stečaju	Bistrica 80
B&P d.o.o.	Šentrupert 117
BG INVEST d.o.o.	Škrljevo 17
BRCAR d.o.o.	Hom 5
CNC PRIJATELJ d.o.o.	Rakovnik pri Šentrupertu 11
DEOTON d.o.o.	Šentrupert 104
EFEKTA d.o.o. Šentrupert	Gorenje Jesenice 6
EKSTRA BUS d.o.o.	Gorenje Jesenice 1
EKOVID d.o.o.	Šentrupert 75
FINALPE d.o.o.	Šentrupert 19
FORSTAR d.o.o.	Škrljevo 17
HOM d.o.o.	Šentrupert 95
ILEN d.o.o.	Prelesje 34B
INTELEKTA d.o.o.	Šentrupert 122
IQ LIGHTING d.o.o.	Rakovnik pri Šentrupertu 34
JAPINA d.o.o.	Ravnik 31
JAST PRINTING d.o.o.	Draga pri Šentrupertu 31B
JBM d.o.o.	Draga pri Šentrupertu 31B
JMW Fire d.o.o.	Slovenska vas 14
JURGEN d.o.o.	Draga pri Šentrupertu 1A
KLJUČAVNIČARSTVO BARTOLJ d.o.o.	Vrh 5
KOŠČAK ŠENTRUPERT d.o.o.	Šentrupert 71
KR PONIKVE d.o.o.	Draga pri Šentrupertu 31B
KULDENT d.o.o.	Šentrupert 124
LGZD d.o.o.	Slovenska vas 5
MAKSUS d.o.o.	Šentrupert 121
MEDICINA MATALN d.o.o.	Šentrupert 124

Firma	Naslov / Sedež
MARKOMONT d.o.o.	Vrh 26
MEHANOCARS d.o.o.	Prelesje 34B
MIKS d.o.o.	Trstenik 22
NOVOFORM d.o.o.	Draga pri Šentrupertu 38
OPTIMA, Šentrupert, d.o.o.	Bistrica 25
ORO PROGRAMI d.o.o.	Zabukovje 3
PLASTA d.o.o.	Kamnje 41
PODUTIK d.o.o.	Slovenska vas 8
POVŠE LES d.o.o.	Ravne nad Šentrupertom 1
POVŠE METAL d.o.o.	Prelesje 35
PREVOZI PRIJATELJ d.o.o.	Šentrupert 99
PRIMA OPREMA d.o.o.	Prelesje 27
R & R TRANS d.o.o.	Prelesje 34B
REBO d.o.o.	Zabukovje 61
SAI RAČUNOVODSTVO d.o.o.	Prelesje 34B
SAI VIZIJA d.o.o.	Prelesje 34B
SPINO d.o.o.	Šentrupert 126
STRUGARSTVO PETERLIN d.o.o.	Hrastno 20A
ŠOKO d.o.o. Trebnje	Slovenska vas 11C
TERCA d.o.o.	Šentrupert 124
TES KRO HRIBAR d.o.o.	Draga pri Šentrupertu 32
TIMS LOVŠE d.o.o.	Šentrupert 69
UPROM d.o.o.	Slovenska vas 11A
VAVIDEJA d.o.o.	Bistrica 44
ViD Adria d.o.o.	Rakovnik pri Šentrupertu 34
VINSKA KLET FRELIH d.o.o.	Šentrupert 35
Vulkanizerstvo Prijatelj, d.o.o.	Rakovnik pri Šentrupertu 11

nagrajenci je tudi podjetje Tims Lovše d.o.o. iz Šentruperta, ki je prejelo listino Občine Šentrupert. Za tokratno številko glasila smo tako opravili intervju s Petro in Robertom Lovšetom.

Kaj vam pomeni priznanje?

Robert in Petra: V prvi vrsti sva bila zelo presenečena, saj je priznanje prišlo zelo nepričakovano, vendar je zato še toliko bolj prijetno. Hvaležna sva, da je lokalna skupnost prepoznala dodano vrednost v našem podjetju. Priznanje je potrditev, da so bila vsa ta leta trdega dela usmerjena v pravo smer. Je pa to tudi priznanje za vse, ki so naju v dosedanjem življenju spremljali tako na poklicni kot zasebni poti, še posebej za najino ožjo družino in za zaposlene, ki prispevajo pomemben del k uspešnosti, strokovnosti in trajnostnemu razvoju podjetja. Seveda je priznanje spodbuda za naprej, za nove cilje, prizadevanja in odgovornosti.

Zakaj ste se odločili za odprtje svojega podjetja?

Robert: Sam sem po izobrazbi komunalni inženir in sem med študijem in pri svojem predhodnem delu pridobil ogromno raznovrstnega znanja na tem področju. Tudi Petri je bilo očitno usojeno, da bo njena kariera povezana z gradbeništvom, saj je že kot majhna deklica z navdušenjem pomagala očetu pri raznih gradbenih in ostalih opravilih. Še danes se rada pohvali, da je »otrok betona«. Tako sva zapustila prejšnji službi in se podala na samostojno podjetniško pot.

Kateri so vaši glavni produkti?

Petra: Na začetku so bile to biološke čistilne naprave in zbiralniki za deževnico, od leta 2018 pa je v prodaji tudi lasten produkt, za katerega je model izdelal Robert, to so betonske mini kleti. Leta 2015 smo zgradili lastno betonarno na obrtni coni Poštaje v Šentrupertu in tudi dali testirati lastno tehnologijo za čistilne naprave. Tako so vsi produkti za prodajo v celoti v naši lastni izvedbi.

Je z razvojem posel postal bolj predvidljiv?

Petra: Z razvojem podjetja in pridobljenimi izkušnjami je posel zagotovo bolj predvidljiv. Standarde pri naših izdelkih (predvsem čistilnih napravah) narekuje zakonodaja, tako da moramo slediti regulativi. Kar dela naše podjetje konkurenčno, je to, da ga želimo uveljavlja-

ti kakovostno, fleksibilno, učinkovito in zanesljivo. Držimo se dogovorov, stojimo za svojimi izdelki in ravnamo odgovorno, pristno in trajnostno – zato nam naši kupci in partnerji zaupajo. Tako je posel bolj stabilen, predvidljiv in podjetje pridobiva tradicijo. Vsekakor pa vsi, ki so na kakršen koli način vpleteni v poslovni svet, dobro vedo, da je najbolj predvidljiva nepredvidljivost.

Za nami je dveletno obdobje epidemije. Kako je vplivala na vaše delo?

Robert: Na srečo epidemija na naše podjetje ni imela tako negativnega vpliva, kot ga je imela na podjetja v nekaterih drugih panogah. Gradbeni sektor ne spada med področja, ki jih je epidemija koronavirusa najbolj prizadela. Upada povpraševanja ni bilo, nasprotno, lahko se pohvalimo, da je povpraševanja čedalje več. Dela se med epidemijo niso ustavila, so pa bila prilagojena ukrepom za omejitev širjenja okužb. Nekaj več težav je bilo s pomanjkanjem delovne sile (odsotnost zaposlenih zaradi bolezni, karanten itd.) ter z zastoji v transportnih verigah oziroma nedobavljivostjo, saj je bilo med epidemijo veliko negotovosti na tem področju.

Kako trenutne razmere vplivajo na vaše delo?

Trenutne razmere pomenijo veliko prilagajanja in prinašajo nepredvidljivost v poslovanju. Konec lanskega leta so se cene surovin začele dvigovati, trg pa se do danes še ni umiril. Tako domači kot tuji dobavitelji čedalje pogosteje napovedujejo podražitve. Občutno so se podražile glavne surovine, ki jih podjetje uporablja pri izdelavi svojih produktov, kot so npr. cement, jeklo, železo in peščeni agregati. Prav tako so se občutno dvignile cene pogonskih goriv ter električne energije in ni mogoče predvideti, kaj se bo dogajalo v prihodnjih mesecih. Vse to je podražilo proizvodnjo. Čeprav si prizadevamo čim bolj izkoristiti notranje rezerve, smo se morali prilagoditi.

Če bi bili spet na začetku, bi šli v ta posel na enak način ali bi kaj spremenili? Zakaj?

Robert in Petra: Vse bi naredila enako, če bi bila spet na začetku, saj v tem delu uživava. Z lepimi spomini in ponosom se spominjava začetka poti, ki ni bila vedno lahka, včasih je bila tudi negotova, a morda danes ravno zaradi tega znava še bolj ceniti to, kar sva

ustvarila. Čeprav se zdi, da je podjetje že prišlo do točke, ko smo dosegli to, kar sva si zamislila, se oba zavedava, da se mora podjetje ves čas širiti, razvijati in delati izdelke, kar narekuje tudi trg.

Kaj vam je podjetništvo osebno prineslo najbolj dragocenega?

Robert: TIMS Lovše d.o.o. je v prvi vrsti družinsko podjetje. S Petro sva izjemno vesela in ponosna, da je starejši sin Tim že nekaj let del podjetja, mlajši sin Rok pa v letošnjem letu uspešno zaključuje srednjo šolo tehnične smeri, tako da je tudi na poti, da se bo po končanem šolanju pridružil ekipi. Tako najbolj ceniva, da podjetje, ki sva ga ustvarila, povezuje najino družino, in da se razvija naprej z naslednjo generacijo.

Kaj bi šteli med nagrade, tveganja in nujne izbire?

Petra in Robert: Ena izmed naših največjih nagrad je, ko dobimo pozitivne povratne informacije oziroma pohvale naših strank. Če so zadovoljne stranke, smo zadovoljni tudi mi, saj - kot pravi pregovor - dober glas seže v deveto vas.

Tveganja so pri poslu prisotna vseskozi. Vsak posel in vsaka odločitev sta povezana s tveganjem, ga je pa treba čim bolj predvideti. Če pride do neželenih situacij, je treba hitro reagirati, se odločiti za rešitev in jo čim prej izpeljati. Tak primer je npr. uvajanje novih produktov. Investicija je velika, po drugi strani pa ne veš, ali bodo šli v prodajo ali ne. Vse investicije so zato izvedene zelo premišljeno. Vedno si moraš postaviti prioritete in delovati skladno s svojimi možnostmi.

Primož Primec, višji svetovalec

Ko Cicikuharji zavijamo rokave

Jabolčna pita, piškoti, palačinke, hrenovke v testu, vroča čokolada, pica ... vse to in še več je iz kuhinje zadišalo izpod rok cicikuharjev, ki so z veseljem zavijali rokave in se podali na kuharske dogodivščine.

Tudi v letošnjem šolskem letu smo strokovne delavke v okviru obogatitvenih dejavnosti izvedle Cicikuharja. Namen naših srečanj ni bil znati ali se naučiti vrhunskih veščin v kuhinji, ampak spodbujati otroke pri vztrajnosti, kreativnosti, vedoželjnosti, sodelova-

nja v timu ter pogovoru, a na koncu seveda tudi nekaj dobrega prigrizniti. In to nam je vsakič tudi uspelo.

Otroci so pokazali zvrhano mero vsega, naše urice pa so minile čisto prehitro, v delovnem zanosu, smehu, sodelovanju in - kar je najvažnejše - v skupnem druženju.

Aha, kaj pa jedi, ki smo jih pripravili? Otroci bi rekli, da so bile **SLASTNE** in na čisto vsako so bili ponosni.

Andreja Moltara

Cicimuzikalček

Vrtčevski otroci so to šolsko leto obiskovali obogatitveno dejavnost Cicimuzikalček. Zborček je sestavljalo 23 otrok, 11 dečkov in 12 deklic iz skupin Medvedki, Zvezdice in Labodi. Prepevali smo različne pesmice, se igrali glasbene igre in včasih zaigrali na male inštrumente.

Prvi nastop smo imeli novembra za vrtčevski bazar, maja pa smo se udeležili pevske revije Pomladni zvončki v Dobrniču, kjer smo zapeli odlično. Naše druženje bomo zaključili z nastopom na prireditvi Vrtec se predstavi.

Cicimuzikalčka sva vodili z Antonijo Berk Nemec in obe sva veseli in zelo

ponosni na to, koliko dobrih pevcev imamo v vrtcu.

Marija Sabljak Bartolj

Pomahajmo v svet

V letošnjem letu smo se Labodi, najstarejša skupina v vrtcu Čebelica, prijavili na mednarodni projekt »Say Hello To The World«, ki je nastal v okviru Zavoda FINI, Radeče.

Cilj projekta »Pomahajmo v svet« je povezovanje otrok iz držav celotnega sveta preko videoklicev, možnost seznanjanja z različnimi kulturami in tradicijami, oblikovanje narodne in državljanske zavesti, učenje tujih besed ter nenazadnje tudi promoviranje Slovenije.

Rdeča nit letošnjega projekta je bila inkluzija otrok s posebnimi potrebami.

Enkrat mesečno smo se tako Labodi videli in slišali z otroki iz vrtca v Litvi. Ob mesečnih temah smo litvanskim otrokom predstavili sebe, našo družino, vrtec, kraj in državo. Na vsak klic smo se pripravljali cel mesec in izvajali različne dejavnosti na dano temo. Izdelke, naučene pesmi in ostalo aktivnost smo preko videoklica predstavili vrtcu v Litvi.

Tako smo v okviru teme To sem jaz spoznavali sebe, takšne kot smo, in hkrati spoznavali tudi druge, ki so različni od nas. Različni bodisi po videzu ali pa zaradi zdravstvenih ali drugih prirojenih težav. Otroci so spoznavali razliknost iz knjig, pogovora in posnetkov, na obisk pa smo povabili tudi gospoda Jerka, ki jim je predstavil znakovni jezik, kretanje.

Labodi smo izdelovali tudi različne makete, likovno upodabljali vrtec in posneli dva vide, ki smo ju predvajali otrokom iz Litve. Na enem smo predstavili prostore našega vrtca in njegovo okolico ter na drugem Šentrupert in njegove najprepoznavnejše značilnosti, kot so Dežela kozolcev, cerkev sv. Ruperta, Nebesa itd.

Tema To je moja država pa nam je dala odlično motivacijo, da smo se naučili slovensko himno in jo zapeli Litovcem, se naučili naslikati našo zastavo in spoznavali najlepše in najbolj znane kraje Slovenije, ki smo jih seveda predstavili tudi litovskim otrokom.

Otroci so z veseljem vsak mesec v angleškem jeziku pozdravili nove prijatelje ter z zanimanjem sprejemali vsebino, ki so jo litovski otroci namenili njim. Poslušali so pesmice v litovskem jeziku, spoznavali tradicionalne plesne in kulturo ter posredno tudi njihov način življenja.

Z zaključenim projektom je vrtec Čebelica pridobil certifikat »Strpnega vrtca«.

Andreja Pečjak

Projekt Pasavček v našem vrtcu

Letos sta se na projekt Pasavček prijavili dve najstarejši skupini, Labodi in Medvedki. Namen tega projekta je bil ozaveščati otroke in njihove starše na pravilno privezovanje otrok v avtomobilskih sedežih.

Pripravile smo veliko dejavnosti na temo promet (izdelovanje in spoznavanje prometnih znakov, semaforja, pravilno prečkanje ceste, vožnja s kolesi med ovirami in prometnimi znaki, igranje igrice na računalnik, različne namizne igre, gibanje, pesmice in izštevanka ...), imeli smo tudi prometno dopoldne, ki smo ga začeli z lutkovno predstavo Volk in promet v izvedbi vzgojiteljic, nato pa povabili mlajše otroke na skupni sprehod po Šentrupertu.

V skupini smo cel mesec namenili tudi preverjanju privezanosti otrok v avtomobilu. Otroke smo motivirale z lut-

ko Pasavček, ki je potoval od otroka do otroka. Ob koncu projekta smo otroke odpeljale v Minicity, kjer imajo zelo pester program - Pasavček.

Plavalni tečaj skupine Labodi

Od 20. do 22. aprila 2022 smo se z otroki najstarejše skupine odpravili na dolgo pričakovani plavalni tečaj v Terme Čatež. Otroci so bili polni pričakovanja in navdušenja, ko so v vrtec prihajali s kovčki.

V sredo, 20. 4. 2022, smo se po malici z avtobusom odpravili na pot. Polni veselja so komaj dočakali prihod v toplice. Otroke smo razporedile po sobah, nato smo odšli na kosilo. Kmalu po kosilu smo se prvič podali na bazen. Strokovne delavke, Alja Golob, Andreja Pečjak, Vesna Škarja in Marija Sabljak Bartolj, smo pri otrocih naprej preverile, kako so navajeni na vodo in jih glede na rezultate razporedile v tri skupine. Nato smo se odpravili na gusarsko ladjo, kjer so otroci uživali v igri. Naslednji dan je sledilo učenje prilagajanja na vodo. Pri našem plavalnem tečaju je pomembno predvsem to, da se otroci prilagodijo na vodo – se potopijo pod vodo, gledajo pod vodo, postanejo plovni, izdihujejo pod vodo, zadržijo zrak pod vodo in nazadnje zdrsiijo po vodi. Ravno drsenje po vodi (5 s) je prvi pogoj, da na koncu otroci dobijo diplomu – **BRO-NASTI MORSKI KONJICEK**. V naši skupini je to doseglo 12 otrok, 6 jih je osvojilo **SREBRNEGA MORSKEGA KONJČKA** (8 m plavanja brez dotika) in 3 **ZLATEGA MORSKEGA KONJČKA** (25 m plavanja brez dotika).

Otroci so pokazali velik interes za učenje novih znanj in zabavnih dejavnosti. Seveda smo se odpravili tudi na tobogane, kjer so zelo uživali. Po večerji smo se odpravili na sprehod in si ogledali okolico Term Čatež. Hitro so minili dnevi. Otroci so ponovno prišli v objem svojih staršev v

petek, 22. 4. 2022, in jim z veseljem pripovedovali o dogodivščinah, ki so jih doživeli.

Zahvaljujemo se tudi Občini Šentrupert, ki je finančno pomagala pri k izvedbi tečaja.

Alja Golob

Dan Zemlje

V mesecu aprilu obeležujemo svetovni dan Zemlje. 22. aprila smo tako tudi v našem vrtcu delo organizirali na poseben način.

Letos smo se odločile, da bomo ta dan posvetili sajenju in saditvi

medovitih rastlin in tako omogočili čebelarjem, da bodo imele dovolj hrane. Zavedamo se namreč, kako pomembne so za naš planet, obstoj in zdravje.

Strokovne delavke smo se z otroki pogovarjale o čebelah, o tem, zakaj so pomembne, kako z njimi ravnamo. Nato smo se lotili sajenja medovitih rastlin. Vsaka skupina je imela dva večja korita, v enega so posadili dve sadiki sivke, v drugega posejali semena medovitih rastlin. Da pa so korita bolj živahnih barv, so jih tudi pobarvali. Te rastline bodo sedaj krasile ograjo našega vrtca.

Želimo si, da bi lahko čebele še naprej vestno opravljale svoje delo, in verjamemo, da smo jim s tem, ko smo posadili medovite rastline, zelo pomagali.

Alja Golob

Dan odprtih vrat v vrtcu Čebelica

Maja smo strokovne delavke odprle vrata našega vrtca in povabile prav vse, ki so želeli videti, kako lepo je pri nas.

Dan smo začele z gledališko igro Rumena kokoška v izvedbi strokovnih delavk vrtca. Po igri so si obiskovalci lahko ogledali in spoznali igralnice, v katerih so potekale različne delavnice – Restavracija pod Zvezdami, Mehanična delavnica pri Medvedovih in Trgovina pri Ježkovih.

Najmlajši in najstarejši pa so poskrbeli za dejavnosti na prostem.

Zdenka Simončič in Vesna Škarja

Izobraževanje strokovnih delavk iz prve pomoči

Da je vsakodnevno učenje zelo pomembno, se zavedamo tudi strokovne delavke v našem vrtcu. Področje prve pomoči pa je in bo vedno aktualna tema, kjer znanja ni nikoli dovolj. Zato smo medse povabile diplomirano medicinsko sestro Mojco Mihevc, zaposleno v ZD Trebnje, ki je hkrati tudi predsednica trebanjskega združenja Rdeči križ. Svoje znanje iz prve pomoči posreduje že več kot 25 let, zato si je v tem času nabrala precej izkušenj.

Strokovne delavke smo želele obnoviti predvsem tiste teme iz prve pomoči, ki so najbolj pogoste oz. se pojavljajo v vrtcu: obnovile smo znanje s področja opeklin, zadušitve, vročinskih krčev, krvavitve, oživljanja dojenčka in odraslega ter uporabe AED.

Čeprav imamo vse določeno predznanje, smo ugotovile, da sčasoma dolo-

čene stvari pozabiš, ker jih vsakodnevno ne uporabljaš. Po predavanju smo enotno ugotovljale, da bi bilo potrebno te informacije letno ali pa vsaj na

vsaki dve leti obnavljati in se ves čas na tem področju izobraževati.

Mojca Vidmar

Z Emo in Rupertom po Šentrupertu

Ob 15. obletnici občine Šentrupert smo v vrtcu Čebelica strokovne delavke skupaj z otroki pripravile slavnostno prireditev Vrtec se predstavi - Z Emo in Rupertom po Šentrupertu. Prireditev je bila v torek, 7. junija 2022, ob 17. uri v večnamenskem prostoru vrtca, udeležili pa so se je tako starši nastopajočih otrok kot tudi ostali občani.

Rdeča nit dogajanja sta bila mlada Ema in Rupert, ki sta se podala na pohod in občudovala lepote Šentruperta. Ema in Rupert sta razposajena deklica in deček, svoje ime pa sta dobila po Emi Krški, nekdanji lastnici škrljevskega gradu, ter svetem Rupertu, zavetniku šentruperske cerkve. Na svojem popotovanju sta se ustavila v Deželi kozolcev, na Veseli gori, pri gradu Škrljevo, na Okrogu ter v Nebesih, popotovanje pa sta zaključila v vrtcu, iz katerega so se z ganljivim nastopom počasi začeli poslavljati najstarejši otroci. Tako kot sta Ema in Rupert na poti po Šentrupertu spoznala in videla mnogo stvari, tako so tudi otroci najstarejše skupine, ki bodo jeseni zapustili vrtec in preselili na šolski prag, skozi vrtčevska leta mnogo videli, spoznali in se naučili.

V čevlje Eme in Ruperta so stopili ravno najstarejši otroci vrtca - otroci skupine Labodi - ki so s prikupnimi povezovalnimi vložki poskrbeli za pravo dozo otroške razposajenosti, z igrivimi nastopi ljudskih in avtorskih pesmi ter plesom pa so se predstavile tudi preostale skupine vrtca ter

otroci interesnih dejavnosti Cicimuzikalčki in Ciciplesalčki. Najstarejše štiri skupine - Ježki, Zvezdice, Medvedki in Labodi ter Cicimuzikalčki in Ciciplesalčki - so se predstavili z nastopom v živo, mlajši dve skupini - Mravljice in Miške - pa z videonastopom. Prireditvi je sledila pogostitev z medenjaki, ki so jih otroci skupaj z mentoricami pripravili pri interesni dejavnosti Cicikuhar.

Vtisi po prireditvi so še vedno živi, ganjenim staršem pa bodo prav gotovo ostali v lepem spominu. Strokovne delavke smo zelo ponosne na vse otroke, ki so tako pogumno in veselo nastopili na prireditvi, vsem pa se prijazno zahvaljujemo za udeležbo v tako velikem številu. Hvala tudi ravnatelju, ki je ob koncu z nagovorom pozdravil občinstvo, ter županu, ki se je udeležil naše slavnostne prireditve. Veselimo se vseh nadaljnjih sodelovanj, našemu lepemu Šentrupertu pa čestitamo ob prazniku.

Nastja Kos

Intenzivne priprave na oratorij v Ankaranu in šola animatorjev

Čeprav se šolsko leto bliža koncu in bo treba še malo stisniti zobe ter prelistati kakšen učbenik ali zvezek, smo si animatorji vzeli čas in se odpravili v Ankaran. Tam smo imeli intenzivne priprave na oratorij, saj nas do nje ga loči le še kratek čas. V treh dneh smo čas izkoristili za pripravo katehez in drugih dejavnosti za oratorij. Prav tako pa smo imeli tudi čas za druženje in krepitev naših prijateljskih vezi, saj bo naša animatorska skupina le tako lahko uspešno delovala. Ker je bilo vreme na naši strani, smo se lahko tudi sončili, najpogumnejši pa so celo plavali v morju, ki sicer ni bilo tako mrzlo, kot smo mislili.

Poleg druženja, igranja in petja, smo imeli ta vikend tudi šolo animatorjev, saj nam je zelo pomembno, da oratorij izvedemo na nivoju in da je naša

animatorska skupina usposobljena ter dobro pripravljena. Z Rakovnika so prišle tri animatorke, ki so z nami izvedle dve delavnici. Ena je bila na temo katehez, pri drugi smo se pogovarjali o velikih igrah. Pri prvi delavnici smo se učili, kako narediti dobre kateheze, saj so te zelo pomemben del oratorija. Učili smo se, kako v kateheze vključiti vse pomembne stvari in jih narediti zanimive otrokom, ker včasih nad njimi niso preveč navdušeni. Ugotovili smo, da se otroci lahko veliko naučijo skozi igro in da je pomembno, da pri sami organizaciji kateheze upoštevamo značilnosti otrok, za katere jo pripravljamo. Pri drugi delavnici pa smo se učili pripravljati igre, spoznali smo različne tipe iger ter kdaj katero uporabiti.

Ta vikend smo videli, da veliko stvari že vemo in znamo, veliko pa se jih lah-

ko še naučimo, zato se ne smemo nehati učiti in izobraževati. Do oratorija nas čaka še veliko priprav in časa, ki ga bo treba vložiti, vendar že komaj čakamo, da vas spet vidimo. Veselimo se vseh starih obrazov in pa tudi novih, ki jih bomo še spoznali. Kaj še čakaš? Prijavi se tudi ti, ne bo ti žal!

Ajda Krnc

Obnova cerkve na Vihru

Ob zaključku obnove in blagoslovu podružne cerkve na Okrogu sv. Barbare je stekla beseda tudi o potrebni obnovi cerkve na Vihru.

Gospod Marijan je bil pripravljen vložiti znatna sredstva v obnovo, kajti to je naša skupna kulturna dediščina, je njegov odgovor.

Cerkev Svetega Duha se ni podirala, bila pa je potrebna popravila in obnove.

Najprej smo načrtovali samo nov tlak iz kamna in prepleskanje ladijskega dela cerkve. Toda Marijan je šel z roko – če lahko uporabim to simboliko – globoko v žep. Kako globoko, ne bomo vedeli nikoli. Samo oder okoli zvonika, ki je bil celo višji od tistega v Šentrupertu, je pobral kar nekaj denarja. Dr. Robert Peskar z Zavoda za varstvo kulturne dediščine je bdel nad obnovo in usmerjal delo s strokovne-

ga vidika.

In kaj vse smo naredili?

- nov tlak iz različnih kamnov in kamnoseška dela (Franc Rupnik)
- malarska dela in fasaderska dela (Pavel Krnc)
- novi vitraži (po načrtu spomeniškega varstva pod vodstvom Roberta Peskarja naredil Peter Jankovič)
- nove klopi (po načrtu), stranska vrata in popravilo omare (Franc Sinur)
- bakreno pločevino na zvoniku in okoli zvonika s strelovodom (Kranjc). Ob tem naj povem, da so se kmalu po obnovi nepridipravi lotili

kraje bakrene pločevine in naredili veliko gmotno škodo.

- obnovev razsvetljave in osvetlitev cerkve (Franc Nahtigal)
- uredili okolico (Marjan Slapšak)
- veliko manjših del (Marijan z zaposlenimi pri njegovi firmi)

Kadar koli sem se oglasil, da bi videl, kako potekajo dela, sem naletel na Matevža, ključarja cerkve Sv. Duha tu na Vihru. Če ga kdaj ni bilo, so delavci znali povedati, da je ravnokar odšel. Matevža so vsi potrebovali: zaradi dostave vode ali pri odvozu odvečnega materiala, pri odklepanju in zaklepanju, niti metle in krpe se ni branili, skratka ni da ni. Res hvala g. Matevžu.

Seveda pa hvala tudi vsem, ki ste cerkev večkrat temeljito počistili in čudovito okrasili za slovesnost ob blagoslovu. Iskren Bog povrni.

Res globoka hvala iz iskrenega srca pa gre Marijanu. Nikoli mu ne bomo mogli povrniti za vso dobroto. Sam večkrat pravi, da ne potrebuje našega povračila, ker to ne dela zaradi zahvale, temveč zato, ker bi rad pustil zanamcem tisto, kar smo mi prejeli od naših pred-

nikov. Gospodu Marijanu smo izročili majhen spominek iz zakladnice naše

župnije - podarili smo mu Kanonsko tablo s Slavo v latinščini in detajlom

iz fresk na Vihru. Naj mu bo to trajen spomin na neprecenljivo dobroto.

Jakob Trček

Blagoslov obnovljenega križa na križevem potu

Zob časa je načel vse tri križe na križevem potu, zato smo jih dali obnoviti restavratorski delavnici Vene. Delo je bilo opravljeno res strokovno. Obnovo smo blagoslovili med postnim časom, ko smo ob križevem potu prosili Boga za milosti. Obnovo je znatno podprla družina Gorenc iz Kamnja. Iskrena hvala.

J. T.

Obnovljena kapelica na Ravnah

Sami vaščani so ugotovili, da kapelica potrebuje obnovo, se zavzeli in sredi vasi Bogu dali dostojno znamenje, ki vsem govori, da tod živijo dobri in verni ljudje. Naj vam Bog povrne za vašo zvestobo.

J. T.

POSLOVILI SO SE ...

Bruno Škrjanc
Blaž Ramovš
Jakob Furlan
Viktor Berk

Marinka Kovačič
Martina Sladič
Hema Prijatelj

Sveti Duh na Vihru: »Duh modrosti in zaupanja v ljudi in prihodnost«

Viher pri Šentrupertu je s cerkvijo Svetega Duha kraj dragocenega duhovnega zaklada in izjemen umetnostnozgodovinski biser. Leta 2021 so začeli celovito obnovo notranjščine in zunanjščine, na binkošti 2022 pa jo je ob šentruperskem župniku Jakobu Trčku blagoslovil novomeški škof msgr. dr. Andrej Saje. Blagoslovitev obnovitvenih del, ki jih je z donacijo omogočil domačin Marijan Bartolj, je spremljala sporočilna misel, »da je prava sreča v tem, kar damo, in ne v tem, kar prejmemo.«

Navdušujoč pogled

Za cerkev Sv. Duha v šentruperski župniji ne bi mogli izbrati primernejšega kraja, kot je Viher. »Cerkev stoji prav na vrhuncu, od koder je krasen razgled na vse strani.« je zapisal prof. Ivan Steklasa (1913). Izstopajoča lega, »na vrhuncu«, je zagotovo botrovala tudi imenu tega kraja. »Viher« so včasih rekli grebenasto izbočenemu delu živalskega hrbta, »viher« pa je tudi zastarel izraz za »vihar« in v prid temu izvoru imena verjetno govori tudi njegovo starodavno ime Uhri-nus, prvič zapisano že leta 1275. Kakor koli, pogled na Viher je resnično navdušujoč: mogočna lipa, ena od sedemnajstih šentruperskih naravnih vrednot, ki ima v prsnem obsegu več kot pet metrov, ob njej pa cerkev Sv. Duha, ki je sicer prvič omenjena šele v popisu kranjskih cerkvenih dragocenosti leta 1526, po oceni umetnostnega zgodovinarja dr. Roberta Peskarja pa je verjetno nastala že mnogo prej.

Cerkev verjetno že iz obdobja romanike

Za obiskovalce Vihra, romarje k Svetemu Duhu, je umetnostni zgodovinar dr. Peskar na domiselno umeščeni pojasnjevalni tabli takole strnil opis cerkve: »Arhitekturne značilnosti cerkve, zlasti južni portal, kažejo, da bi ladja lahko nastala že v obdobju romanike, najkasneje v 13. ali 14. stoletju, a za to ni drugih dokazov. Zagotovo je bil gotski enopolni križnorebrasto obokan prezbiterij zgrajen šele v 15. stoletju. Že leta

Lipa pred cerkvijo Svetega Duha na Vihru (foto: A. Hudoklin, 2015)

1644 so cerkev posodobili s stranskima oltarjema. Sočasno sta nastala delno kamnita, delno zidana prižnica in šilasto okno v južni steni ladje. V 18. stoletju so cerkvi na zahodni strani prizidali zvonik, leta 1753 postavili nov glavni oltar in posodobili okenske odprtine. Verjetno je tedaj nastala še zakristija na severni strani, a je bila med letoma 1964 in 1970, ko so izvedli restavratorska dela na freskah, fasadi in oltarjih, odstranjena. Kot je sklepati iz napisa na slavočni steni, so leta 1835 ladjo banjasto obokali in postavili nov pevski kor. Leta 1940 so v cerkev položili betonski tlak in obnovili fasado zvonika. Celovita obnova zunanjščine in notranjščine je bila po zaslugi dona-

cij domačina Marijana Bartolja izvedena v letih 2021 in 2022.«

Stenske poslikave Vihrskega mojstra

O poslikavah v cerkvi Svetega Duha na Vihru je dr. Peskar zgoščeno zapisal: »Najpomembnejši okras cerkve predstavljajo freske, nastale okoli leta 1515. Na oboku prezbiterija so naslikani celopostavni Kristus v mandorli, simboli evangelistov in angeli z orodji Kristusovega mučenja. Na stenah vidimo dopasne podobe sv. škofov, prepoznamo sv. Volbenka, sv. Miklavža in sv. Ruperta, Prestol milosti in sv. Štefana. V osrednjem pasu so naslikani celopostavni apostoli, v ostenjih ▶

Obnovljena zunanost cerkve Svetega Duha na Vihru (foto: J. Uhan, 2022)

oken neki škof, sv. Uršula, sv. Boštjan, neka svetnica in sv. Rok, v spodnjem pasu pa zavesa. Notranjo stran slavoloka sta zavzela angela z Veronikini prtom, zunanjo pa prizori oznanjenja, štirinajstih priprošnjikov v sili in sv. Ane, delo slikarja HGG (Hans Georg Geiger von Geigerfeld), ki je imel delavnico v Novem mestu. Glavni oltar iz leta 1753 zaznamujejo relief Prihoda sv. Duha, kipa sv. Donata in sv. Jerneja in zgoraj Bog oče z angelci.»

Štirinajst priprošnjikov na stranskem oltarju v cerkvi Svetega Duha na Vihru (foto: J. Uhan, 2022)

uporabil grafike znamenitega nemškega slikarja in grafika Martina Schongauerja. Baročna stranska oltarja iz leta 1644 krasita sliki štirinajstih priprošnjikov v sili in sv. Ane, delo slikarja HGG (Hans Georg Geiger von Geigerfeld), ki je imel delavnico v Novem mestu. Glavni oltar iz leta 1753 zaznamujejo relief Prihoda sv. Duha, kipa sv. Donata in sv. Jerneja in zgoraj Bog oče z angelci.»

Oltarne slike mojstra HGG

Po besedah direktorice Narodne ga-

Štirinajst priprošnjikov na freski slavoločne stene v cerkvi Svetega Duha na Vihru (foto: J. Uhan, 2022)

lerije dr. Barbare Jaki, tudi s šentruperskimi rodbinskimi koreninami, »... dediščina iz cerkvice na Vihru pričuje o pomembnem, a malo znanem manierističnem slikarju s sredine 17. stoletja, ki ga poznamo pod t. i. zasilnim imenom Mojster HGG. Za temi inicialkami se najbrž skriva ime nekoč zelo uglednega slikarja Hansa Georga Geigerja, ki je s slikanimi oltarji opremil marsikatero cerkev na Dolenjskem (npr. sv. Florjana v Mokronogu) in na Hrvaškem. Danes ni povsem jasno, ali so umetnine, ki so se ohranile v podružničnih cerkvicah, zanje tudi nastale. Bolj verjetno je, da so nekoč krasile večje in bolj izpostavljene cerkve, pozneje pa so se umaknile novi modi in pristale v odmaknjenih podružnicah. Zato so tudi preživele do današnjega časa.«

Oba stranska oltarja z Vihra so v Narodni galeriji in Restavratorskem centru Slovenije leta 2004 temeljito restavrirali in ob tem upali, da bosta uvrščena v stalno zbirko slovenske umetnosti v Narodni galeriji, kjer naj bi v klimatsko nadzorovanem okolju na najboljši možni način predstavljala Šentrupert z bližnjo okolico v stalni zbirki slovenske umetnosti. Oltarja sta od leta 2010 ponovno na Vihru in celo desetletje jima je grozila vlaga severne cerkvene stene. Ob vsesplošnem navdušenju nad ohranjanjem kozolcev so se nekateri bali, da bodo Šentrupertčani pozabili na oltarje, vendar je že prof. Steklasa (1913) zapisal »... da je bila viherška cerkvena občina že od nekdaj skrbna za lepoto svoje cerkve.«

Štirinajst priprošnjikov na steni in na oltarju

Motiv štirinajstih pomočnikov oz. priprošnjikov v sili se v cerkvi Svetega Duha na Vihru pojavlja kar dvakrat: naslikani so na slavoločni steni in tudi na oltarni sliki enega od dragocenih stranskih oltarjev. Gre za skupino treh svetnic in enajstih svetnikov, katerih priprošnje naj bi bile še v času njihovih življenj čudežno uslišane. K tem svetnikom so se ljudje zatekali v hudih stiskah poznega srednjega veka, ko je v 14. stoletju kuga, črna smrt, pomorila več kot polovico takratnega prebivalstva evropske celine. Teh štirinajst svetnikov so stoletje kasneje v Nemčiji začeli častiti za posebne potrebe oz. se k njim priporočali v sili. Srečujemo jih pri vseh evropskih narodih,

Obnovljena notranjost cerkve Svetega Duha na Vihru (foto: J. Uhan, 2022)

na različne načine so jih upodabljali v mnogih cerkvah.

Pobožnost zatekanja k štirinajstim priprošnjikom v sili je dosegla tudi šentruperske kraje. Neznani mojster, ki je za večino fresk v cerkvi Svetega Duha sicer uporabil Schongauerjeve podloge, je bil pri slikanju štirinajstih priprošnjikov kompozicijsko skromen in je svetnice in svetnike postavil v tri pasove, drugega ob drugem. Umetnostna zgodovinarica Darja Povše Winkler je v svoji diplomski nalogi o freskah na Vihru zapisala, da kljub temu kompozicijska celota nikakor ne deluje statično, in dodala, da »... si lahko z malo domišljije predstavljamo, da bodo iz njihovih ust zdaj zdaj privrele besede« (Darja Povše Winkler, 1985).

To bi bile besede sv. Katarine v podporo zdravi pameti, besede sv. Barbare za srečno zadnjo uro, sv. Marjete za srečen porod, sv. Vida proti epilepsiji, sv. Ahaca proti vsem stiskam, sv. Krištofa proti nenadni smrti, sv. Jurija za varstvo domačih živali, sv. Panteleona v podporo zdravnikom, sv.

Evstahija za varstvo družin, sv. Dioniza proti glavobolom, sv. Erazma proti trebušnim boleznim, sv. Blaža proti boleznim v grlu, sv. Egidija proti strahu in stiski ter sv. Lenarta proti duševnim boleznim.

Ali se na Vihru pri Sv. Duhu še kdo kdaj zateče k tem priprošnjikom in poskuša ujeti »njihove besede tolažbe«?

Duh modrosti in zaupanja v ljudi in prihodnost

»Našo cerkev Svetega Duha imam sredi svojega srca,« pravi antropolog prof. dr. Jože Ramovš z rodbinskimi koreninami na Vihru. »Doma smo vedno molili k Svetemu Duhu za pravi um in pamet. To bi rad molil do konca svojega življenja, saj je modrost v starosti zelo potrebna in redka; če že ni dar, pa je velik dar volja, da pravi um in pamet zavestno gojimo v blaginji in sivini skozi vse življenje.«

Prof. dr. Ramovš se spominja svoje mladosti na Vihru: »Kot otroci smo se od cerkve po hribu sankali in smu-

čali. Moja nepozabna doživetja izpred šestih desetletij so iz počitnic po I. gimnaziji, ko sem delal svoje prvo "študentsko delo" z restavratorji pri odkrivanju viherških gotskih fresk. V ušesih mi blago zvenijo pesmi na Vihru, ko so ubrano pele Mici, Pepca, naša mama in drugi.«

O podpori domačina Marijana Bartolja pri obnovi cerkve na Vihru pa prof. dr. Ramovš pravi: »To, da je sedaj, ko se prebivalstvo v hribih krči, Marijan obnovil viherško cerkev za rod ali dva naprej, je zame živ dokaz, da je človek v osnovi dober, solidaren, da skrbi za skupnost in za razvoj njene kulture; kakor se pogorje meri po najvišjih vrhovih, se tudi skupnost po svojih najbolj človeških posameznikih. Viher je znamenje in dokaz, da je Sveti Duh duh modrosti in razvoja, duh zaupanja v ljudi in v prihodnost.«

Jože Uhan
joze.uhan@telemach.net

Recepti iz Šentrupert:

Delo v vinogradu

Raziskava kmečke prehrabene kulture v Šentrupertu zajema čas od konca 19. stoletja do druge polovice 20. stoletja. Hrana se je razlikovala glede na delo, ki so ga opravljali na kmetiji skozi letni cikel. Ob pomembnejših opravilih, tako imenovanih kmečkih praznikih, kot je bilo delo v vinogradu od rezatve do trgatve, so gospodinje postregle z določeno boljšo hrano.

Delo v vinogradu je bilo od spomladi do jeseni; najprej rez, nato kopanje, skrb za trto, škropljenje in nazadnje trgatve. Ob vseh večjih opravilih v vinogradu so največkrat pili vino, redkeje petjot, pijačo slabše kakovosti, narejeno iz grozdnih tropin. Ko so bili žejni, so se šalili: »Karlovc gori! Zagreb se pa užiga!« se spominja sogovornica. Za malico ob delu v vinogradu so velikokrat jedli fižol in zelje, navadno iz svežega fižola in svežega zelja, ki sta poleti že bila na voljo. Poleg pa ajdove, ječmenove ali zmesne žgance ter šmorn. Sveže zelje, narezano bolj na debelo, so skuhalo s fižolom, dodali anprem (prežganje) ter okisali z domačim jabolčnim kisom. Tudi domač špeh in kruh sta bila velikokrat malica kopačev in rezačev. Nasploh je morala biti za kopače močna hrana, velikokrat suho svinjsko pleče ali gnjat. Nekateri se še spominjajo navade, da so pri kopanju za prvo malico jedli posušeno kuhano spodnjo svinjsko čeljust. »Kopačo so kopači dali kar pod ta zadnjo in jedli suho spodnjo čeljust in kruh, zraven pa pili pitjot,« pripoveduje sogovornik.

Najpomembnejše delo v vinogradu je bila trgatve. »Trgatev grozdja je bila vedno živahna, saj so se v vinogradih zbrale skupine vaščanov in tudi sorodnikov, pili pa so staro vino,« opisuje sogovornica. Na dan trgatve so za zajtrk jedli prisiljeno zelje, skupaj z žganci je veljalo za močno jed. Domačinka razlaga, da so »za trgatve prihranili zadnji kos suhega mesa od kolin iz prejšnjega leta in skuhalo ter opekli kokoš.« Ponekod pa so zadnje kose suhega mesa porabili že za kosce, zato so pred trgatvijo zaklali prašiča, da so jedli pečena svinjska rebra, ali pa so za likuf trgatve pripravili pečenega piščanca ali kuro. »Eden v vasi je imel prašiča. Pa smo šli kupit. Vsak kos, kakor je, da smo kupili tistega prašiča, pa smo imeli za trgatve,« pripoveduje domačinka. Vedno sta bila zraven bel kruh in orehova potica, ki so jo nekateri jedli obvezno opoldne (ob 12. uri); velikokrat pa so spekli tudi prsno potico.

Prsilen zeke (prisiljeno zelje)

SESTAVINE:

Sveže zelje, voda, sol, kis, čista ali ocvirkova mast, svež paradižnik, moka, svež fižol v zrnju.

PRIPRAVA:

Narezano ali naribano sveže zelje polijemo s kropom (vremo vodo) in kisom. Posebej naredimo anprem (prežganje) – na čisti ali ocvirkovi masti popražimo moko, dodamo narezan paradižnik in zalijemo z vodo. Anprem dodamo okisanemu zelju ter vse skupaj kuhamo približno eno uro. Takemu zelju lahko med kuhanjem dodamo še svež fižol v zrnju.

Šmorn

SESTAVINE:

Mleko, jajca, smetana, moka, sol, sladkor, olje ali mast.

PRIPRAVA:

Za gosto, a še tekočo maso najprej stepemo jajca, dodamo mleko in smetano ter moko. Vmešamo še malo sladkorja in solimo. Del mase vlijemo v ponev na razgreto maščobo, spečemo najprej z ene in nato z druge strani. Šmorn lahko že med peko razdrobimo ali pa spečemo celega in ga potem narežemo na kvadratke. Poleg ponudimo čaj ali mleko.

Ajdovi, koruzni in zmesni žganci

SESTAVINE:

Voda, sol, ocvirki.

Za ajdove: $\frac{1}{2}$ do $\frac{3}{4}$ l ajdove moke.

Za koruzne: $\frac{1}{2}$ do $\frac{3}{4}$ l koruzne moke.

Za zmesne: $\frac{1}{2}$ do $\frac{3}{4}$ l zmesne moke. Zmesna moka je mešanica različnih vrst moke (ječmenova in koruzna ali ječmenova, koruzna in pšenična ali ječmenova, koruzna, pšenična in ajdova).

PRIPRAVA:

Za vse različice žgancev je priprava ista. V lonec vrele soljene vode vsujemo moko. Nato lonec pokrijemo, da voda kipi čez moko. Paziti moramo, da ne skipi. Čez par minut kepo moke obrnemo, jo čez sredino s kuhalnico prebodemo in kuhamo še 10–15 minut. Nato lonec odstavimo in večji del vode, ki ji rečemo žgančevka, odlijemo v drugo posodo. Zmes s kuhalnico zmešamo in po potrebi dodajamo žgančevko, da dobimo enotno zmes, ne presuho in ne preveč pacasto. S podolgovato kuhalnico ob robu posode zajemamo žgance in jih z vilicami nadrobimo v lončeno skledo. Postrežemo jih lahko kot prilogo ali samostojno jed. Ajdove zabelimo z ocvirki, koruzni pa so najboljši z mlekom.

Mojca Ramovš

Delno povzeto po Mama kašo kuhala: Kulinarčna dediščina v šentruperski dolini. Etno družabno društvo, Draga pri Šentrupertu 2013.

Zapeli so tudi najmlajši Šentruperčani

Po dveh letih premora so se na pevski reviji v Dobrniču ponovno zbrali najmlajši pevski zbori Temeniške in Mirnske doline. Na t. i. Pomladnih zvončkih, ki jih pripravlja trebanjska območna izpostava Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti (JSKD), se je pred polno športno dvorano Podružnične šole Dobrnič predstavilo šest pevskih zborov, med njimi tudi dva iz Šentruperta.

Na letošnjem Območnem srečanju najmlajših pevskih zborov so se predstavili Cicimuzikalčki – Predšolski pevski zbor Vrtca Čebelica pri OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert, ki sta ju na nastop pripravili zborovodkinji Antonija Berk Nemec in Marija Sabljak Bartolj, zborovodkinja Martina Gorenc pa je pripeljala Otroški pevski zbor 1. razreda OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert.

Na reviji so se jim pridružili še Predšolski pevski zbor Vrtca Mokronožci pri OŠ Mokronog (Petra Rozman), Pred-

šolski pevski zbor Vrtca Sončnica pri OŠ Veliki Gaber (Renata Novak), Otroški pevski zbor 1. razreda OŠ Veliki Gaber (Danijela Kocmur) in Cici pevski zbor 1. razredov OŠ Trebnje (Ingrid Kozlovič).

Območno revijo je strokovno spremljala prof. Tatjana Mihečič Gregorčič, ki se je po zaključenih nastopih pogovorila z zborovodkinjami in jim predala napotke za nadaljnje delo. Zbrane je na prireditvi pozdravila pomočnica ravnateljice Osnovne šole Trebnje Ana Kastigar, rdečo nit med pevskimi nastopi pa je spretno pletla voditeljica Kristina Gregorčič.

Joži Sinur, JSKD OI Trebnje

foto: Alenka Stražišar Lamovšek

Napev-Odsev tudi z Vaškimi pevci Šentrupert

Trebanjska izpostava Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti (JSKD) je v Dobrniču zadnji majski petek pripravila Območno revijo poustvarjalcev glasbenega izročila Slo-

venije, poimenovano Napev-Odsev. Obiskovalci so lahko prisluhnili šestim skupinam, med njimi so bili tudi pevci iz Šentruperta.

V dobrniškem kulturnem domu so se tako predstavili Pevke DPŽ Pod Gorjanci Kostanjevica na Krki, Pevska skupina Florjan, Vaški pevci Šentrupert, Ljudski pevci Boštanj, Tercet Li-Lá in Skupina Ragle. Območno revijo je strokovno spremljala vsestranska glasbenica, pevka in dirigentka Jasna Žitnik Remic, ki se je po reviji na strokovnem posvetu z vodji oz. predstavniki skupin tudi pogovorila o nastopih.

Vse sodelujoče zasedbe so prejele priznanja za sodelovanje, ki jih skupaj s strokovno spremljevalko revije podelila vodja trebanjske območne izpostave JSKD Joži Sinur. Zbrane je na prireditvi pozdravil podžupan Občine Trebnje Jože Avguštinčič, rdečo nit pa je prepletala Petra Krnc Laznik.

Joži Sinur, JSKD OI Trebnje
foto: Alenka Stražišar Lamovšek

ZBIRAMO SPOMINE 2022: Življenje ob vodi

Se spomnite kopalne kače, ki si jo je vaša mama zvesto nadela v toplicah? Kje je bilo najbližje rečno kopališče? Ali pa delujočih mlinov, žag in črpalnic? Si umijete lica v izviru večne mladosti ali zdravilnih moči? Živate blizu hidroelektrarne? Ste kdaj drsali po zaledeneli strugi ali mrzlega decembra prali čreva v bližnjem potoku? Čolnarili ali se udeležili tekmovanja v muharjenju?

Če je bila voda nekoč zelo viden del človekovega vsakdana, se je s tehnološkim razvojem in dviganjem sanitarnih kriterijev skrila v podzemne cevi

vodovodnih in kanalizacijskih omrežij, postala je regulirana tako fizično kot upravno ter se oddaljila od družabnega in socialnega življenja.

Vabimo vas, da z nami delite fotografije, dokumente, predmete ali spomine na življenje ob vodi, od pomolov, jezov in mostov, v mestu ali na vasi, do gospodarskih objektov in dejavnosti, kot so zdravilišča, napajališča, perišča, kopališča, sejmišča. Obiščite nas med 19. aprilom in 19. oktobrom 2022. Priporočamo, da se za obisk predhodno dogovorite na telefonski številki 07 34 82 110 ali pošljete gradivo, ki ga želite deliti, po navadni pošti na naslov knjižnice ali po e-pošti na naslov patricija.tratar@tre.sik.si.

Vaše zgodbe si bomo zapisali, gradivo pa digitalizirali in vam ga vrnili. Zbrano digitalizirano gradivo bomo shranili v arhivu knjižnice in ga delno uporabili za pripravo novih digitalnih zbirk na spletnem portalu digitalizirane kulturne dediščine slovenskih pokrajin Kamra.

Vsaka zgodba šteje pri snovanju življenjske zgodbe našega kraja!

Patricija Tratar, KPGT

Besede so jih vnovič povezale

V Krajevni knjižnici Mirna so aprila gostili tradicionalno srečanje literatk in literatov z območja občin Mirna, Mokronog-Trebelno, Šentrupert in Trebnje. Gre za območno srečanje literatov Mirnske in Temeniške doline, poimenovano Besede povezujejo, ki ga pripravlja trebanjska območna izpostava Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti (JSKD).

Na že šestem tovrstnem natečaju, ki je bil namenjen avtorjem, starejšim od 15 let, ki delujejo na območju občin Mirnske in Temeniške doline, je sodelovalo 13 literatk in literatov: Lana Alibegić (Mirna), Luka Bregar (Čatež), Tjaša Drčar (Trebnje), Tilka Gorenc (Šentrupert), Ivanka Jevnikar (Mokronog), Magda Kastelic Hočevar (Žužemberk), Ivan Korponai (Velika Loka), Marija Kos (Mokronog), Duška Lah Peček (Mokronog), Gordana Lalić (Dobrnica), Drago Nahtigal (Trebnje), Stane Peček (Mokronog) in Nataša Zaletelj (Trebnje).

Letos je pet literatov sodelovalo s proznimi deli, šest s poezijo, dve literatki pa sta na natečaj poslali tako prozno delo kot poezijo. Območno srečanje je drugič zapored spremljala pesnica in pisateljica Stanka Hrastelj, ki je pregledala prispela dela. S tistimi, ki so se udeležili literarne delavnice na Mirni, se je Hrasteljeva pogovorila o literarnih delih in jim predala nasvete za izboljšanje literarnega ustvarjanja.

Sicer so se na srečanju s postavitvijo priložnostne razstave spomnili tudi januarja preminulega Staneta Pečka, ki je redno sodeloval na območnih srečanjih Besede povezujejo. Razstavo njegovih literarnih del sta pripravili Knjižnica Pavla Golie Trebnje in trebanjska izpostava JSKD.

Joži Sinur, JSKD OI Trebnje

GALERIJSKA PALETA

Razstava Jože Volarič

V četrtek, 26. maja 2022, smo v Galeriji likovnih samorastnikov Trebnje slavnostno otvorili razstavo Jože Volarič. Kipar in pedagog je predstavljen z 28 malimi plastikami.

Na tokratni razstavi smo v Galeriji likovnih samorastnikov Trebnje ob manjši plastiki iz zbirke Gorenjskega muzeja in drugih lastnikov izpostavili kip Matije Gubca. Z razstavo tako ne obeležujemo samo življenja in opusa Jožeta Volariča, ampak se dotikamo tudi obletnice ustanovitve Gubčeve brigade, napovedujemo 450-letnico hrvaško-slovenskega kmečkega upora ter spodbujamo k razmisleku o aktualnosti Gubca kot družbeno aktivnega, opolnomočenega in razmišljujočega posameznika. Razstava je na ogled do 9. oktobra 2022.

Od 11. do 18. junija 2022 je potekal 55. Mednarodni tabor likovnih samorastnikov, na katerem so ustvarjali umetniki iz Francije, Hrvaške, Italije, Kube, Poljske, Srbije in Slovenije. Vabimo vas, da si ogledate njihova dela, ki so na novo obogatila zbirko.

Andrejka Vabič Nose

foto: Alenka S. Lamovšek

Zaključek šolskega leta

Na Centru za izobraževanje in kulturo Trebnje počasi zaključujemo šolsko leto. Ko se ozremo nazaj, vidimo, da smo občanom vseh štirih občin ustanoviteljc spet ponudili veliko novih in zanimivih vsebin.

Pod okriljem UTŽO Trebnje v Šentrupertu že vrsto let deluje Ustvarjalni krožek Šentrupert, ki s svojimi izdelki popestri marsikatero razstavo. Članice krožka so se v tem letu priključile akciji občine Šentrupert in NIJZ – Dan odprtih vrat za starejše v občini Šentrupert, ki je bil 8. oktobra 2021 v Deželi kozolcev Šentrupert. Pripravile so razstavo izdelkov in v živo pokazale, kaj znajo in zmorejo.

Za našo univerzo pa že snujemo nove načrte za prihajajoče študijsko leto. Slavnostna otvoritev bo tokrat v torek, 4. oktobra 2022, ob 9. uri, v Trebnjem. Vabljeni vsi.

Na CIK-u pa tudi v poletnih mesecih ne bomo mirovali, približujejo se nam zabavne počitniške delavnice za otroke Cikoletje, ki jih bomo izvedli v treh terminih (27.6.-1.7., 4.-8.7. in 22.-26.8.2022).

Še vedno pa smo vam na voljo v svetovalnem središču na našem centru na telefonski številki 07 34 82 108. Informiranje in svetovanje je za udeležence brezplačno, saj ju sofinancirata Evropski

ski socialni sklad in Republika Slovenija. Več informacij pa lahko prejmete na naši spletni strani, FB profilu ali na info@ciktrebnje.si.

Tanja Vrčkovnik, CIK Trebnje

AGB band izdaja zgoščenko, izkupiček v dobrodelne namene

AGB band sva leta 2012 ustanovila Andrej Grandovec in Zdravko Ječnik. Nekaj časa sva sodelovala z Matejem Pekoljem, kasneje pa se nama je pridružil Fredi Pišek. Po desetih letih delovanja in sodelovanja s trebanjskimi in drugimi glasbeniki, je prišel čas, da se pesmi, ki smo jih ustvarili, zapišejo za vedno.

Leta 2019 smo na koncertu zbrani denar podarili šolskemu skladu OŠ Trebnje.

Izkupiček od prodaje te zgoščenke pa bomo podarili OŠPP Mirna.

Z nakupom boste skupaj z nami, vsaj malo pripomogli k boljšemu počutju otrok, ki so del nas.

Predstavitve zgoščenke bo v četrtek, 30.6.2022 ob 20.00, na ploščadi Forma vive v Trebnjem.

Lepo vabljeni!

Za nakup zgoščenke ali ključka, lahko pokličete na tel.št. 041/726 679 (Andrej), ali obiščete FB stran AGB band.

Zakaj je preventiva pomembna za naše zdravje?

Letos beležimo 20 let, odkar je bil v Sloveniji uveden prvi presejalni program, ki so ga poimenovali Nacionalni program primarne preventive srčno žilnih bolezni. Namenjen je zgodnjemu odkrivanju dejavnikov tveganja, ki vplivajo na nastanek srčno žilnih bolezni. Program izvajajo ambulantne družinski zdravnikov, vanj pa je vabljen vsakdo, ko dopolni 35 let.

Nato so prišli drugi presejalni programi, ki so prvenstveno namenjeni zgodnjemu odkrivanju predrakavih in raka sprememb pri sicer navidezno

zdravih ljudeh. Vsaka zgodaj odkrita bolezen pomeni boljšo kvaliteto ter kvantiteto življenja.

Po epidemiji so preventivni ukrepi ponovno zaživeli v polni obliki. Zato: skrbimo, varujemo in krepimo svoje zdravje, udeležujemo se redno vseh programov, kamor smo povabljeni. S

pravočasnim ukrepanjem lahko vzdržujemo dobro zdravje in naše telo nam bo hvaležno. Informacije in odgovore na vprašanja pa lahko poiščemo tudi na spletnih straneh državnih presejalnih programov ZORA, DORA in SVIT.

po NIJ Z povzela P. K. L.

Interes za uporabo E-oskrbe presegel pričakovanja

Po tem, ko je bil Telekom Slovenije s konzorcijskim partnerjem Zvezo društev upokojencev Slovenije (ZDUS) na javnem razpisu izbran za izvajanje projekta Ministrstva za zdravje »E-oskrba na domu«, je v dobrem mesecu prejel že več kot 3.000 vlog.

Uporabo storitve v okviru tega projekta sofinancira Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada (ESS) za 5.000 upravičencev. Projekt traja do 30. 9. 2023. E-oskrba ni vezana na to, pri katerem operaterju upravičenci sicer uporabljajo mobilne ali fiksne storitve.

Kako E-oskrba deluje?

Uporabnik E-oskrbe lahko kadarkoli pokliče asistenčni center s preprostim pritiskom na gumb varovalnega telefona, ki je nameščen v njegovem domu, ali s pritiskom na gumb za klic na pomoč na zapestnici. Poleg zapestnice uporabnik prejme tudi mobilni detektor gibanja na obesku, ki samodejno zazna padec in ob tem sproži klic v asistenčni center. Za začetek uporabe je potrebna namestitev opreme, ki jo izvede tehnik Telekoma Slovenije. Namestitev je enostavna, brez vrtanja in posebnih napeljav.

Kdo je upravičen do sofinanciranja uporabe in namestitve opreme E-oskrbe?

Do uporabe E-oskrbe je upravičenih 5.000 uporabnikov, ki izpolnjujejo vsaj enega od naslednjih pogojev:

- so starejši od 65 let in pretežni del dneva bivajo sami ali
- zaradi pridruženih kroničnih nenalezljivih bolezni spadajo v ranljivo skupino prebivalstva v primeru zbolevanja za koronavirusno boleznijo ali
- jim je v skladu s predpisi s področja invalidskega in pokojninskega zavarovanja priznana invalidnost ali
- v skladu s predpisi s področja invalidskega in pokojninskega zavarovanja prejemajo dodatek za pomoč in postrežbo ali

- so stari 18 let ali več in so zaradi nevroloških oziroma nevroloških obolenj ogroženi za padec oziroma so zaradi kognitivnega upada pri demenci izpostavljeni različnim neželanim dogodkom v okolju.

Kako do sofinancirane E-oskrbe?

Uporabo E-oskrbe lahko upravičenci uredijo:

- prek Zveze društev upokojencev Slovenije s klicem na številko 051 252 000 (vsak delovnik med 8. in 12. uro) ali pisno po e-pošti e-oskrba@zdus-zveza.si ali se oglasijo na lokalnem društvu upokojencev;
- prek Telekoma Slovenije s klicem na brezplačno številko 080 12 13 vsak delovnik med 8. in 16. uro), pisno po e-pošti e-oskrba@telekom.si ali z obiskom prodajnega mesta Telekoma Slovenije.

povzela P. K. L.

Napovednik dogodkov v Občini Šentrupert

KDAJ	KAJ	KJE	ORGANIZATOR / OPOMBE
PETEK, 24. JUNIJ 2022, OB 19.00	GASILSKA VESELICA PGD ŠENTRUPERT Z ANSAMBLOM DOLENJSKIH 5	PRI GD ŠENTRUPERT	PGD ŠENTRUPERT
SOBOTA, 25. JUNIJ 2022	BREZPLAČEN OGLED DEŽELE KOZOLCEV	DEŽELA KOZOLCEV, ŠENTRUPERT	ZAVOD DEŽELA KOZOLCEV
PETEK, 1. JULIJ 2022, OB 20.00	KONCERT BOL	DEŽELA KOZOLCEV, ŠENTRUPERT	ZAVOD DEŽELA KOZOLCEV
SOBOTA, 2. JULIJ 2022, MED 8.00 IN 12.00	KMEČKA TRŽNICA	PRED DEŽELO KOZOLCEV	TURISTIČNO DRUŠTVO ŠENTRUPERT
SREDA, 20. JULIJ 2022, OB 20.00	PREDSTAVA JEKLENE MAGNOLIJE V IZVEDBI GS DRUŠTVA SLOVENSKA PRISTAVA IZ BUENOS AIRESA	HIŠA VINA FRELIH	OBČINA ŠENTRUPERT, ZAVOD DEŽELA KOZOLCEV
SOBOTA, 20. AVGUST 2022, OD 20.00 DALJE	GASILSKA VESELICA PGD SVETI ROK IN PRAZNOVANJE 90-LETNICE DRUŠTVA	PRI GD SVETI ROK, DOLENJE JESENICE	PGD SVETI ROK
SOBOTA, 10. SEPTEMBER 2022	OTVORITEV KIPARSKE RAZSTAVE MATICA JURGLIČA	DEŽELA KOZOLCEV, ŠENTRUPERT	ZAVOD DEŽELA KOZOLCEV

Vabljeni!

Šentrupert

Glasilo Občine Šentrupert – Leto: XXIV./2, poletje 2022 – USTANOVITELJICA: Občina Šentrupert, zanjo Andrej Martin Kostelec – UREDNIŠKI ODBOR: Petra Krnc Laznik, urednica, člani: Janja Jerovšek, Mateja Leban, Mojca Ramovš, Jakob Trček, dr. Jože Uhan – Avtor naslovne fotografije je Franc Pepelnak – GRAFIČNA PRIPRAVA in TISK: Piktogram d. o. o., Dobrova – Glasilo izhaja štirikrat letno - Naklada: 1100 izvodov – Glasilo je za občane Občine Šentrupert brezplačno.

Prispevke za poletno številko časopisa pošljite do četrtek, 1. septembra 2022, na e-naslov glasilo@sentrupert.si. Priporočena dolžina je 1500 znakov s presledki vred. Fotografijo dodajte posebej, ne prilepljeno v word, ampak kot priponko vsaj velikosti 1024x***. Pripišite avtorja prispevka in fotografije. Uredništvo si pridržuje pravico od krajsanja in lektoriranja besedil. Anonimnih in ne več aktualnih prispevkov ne bomo objavili. V glasilu objavljeni prispevki izražajo stališče avtorja in ne uredništva.